

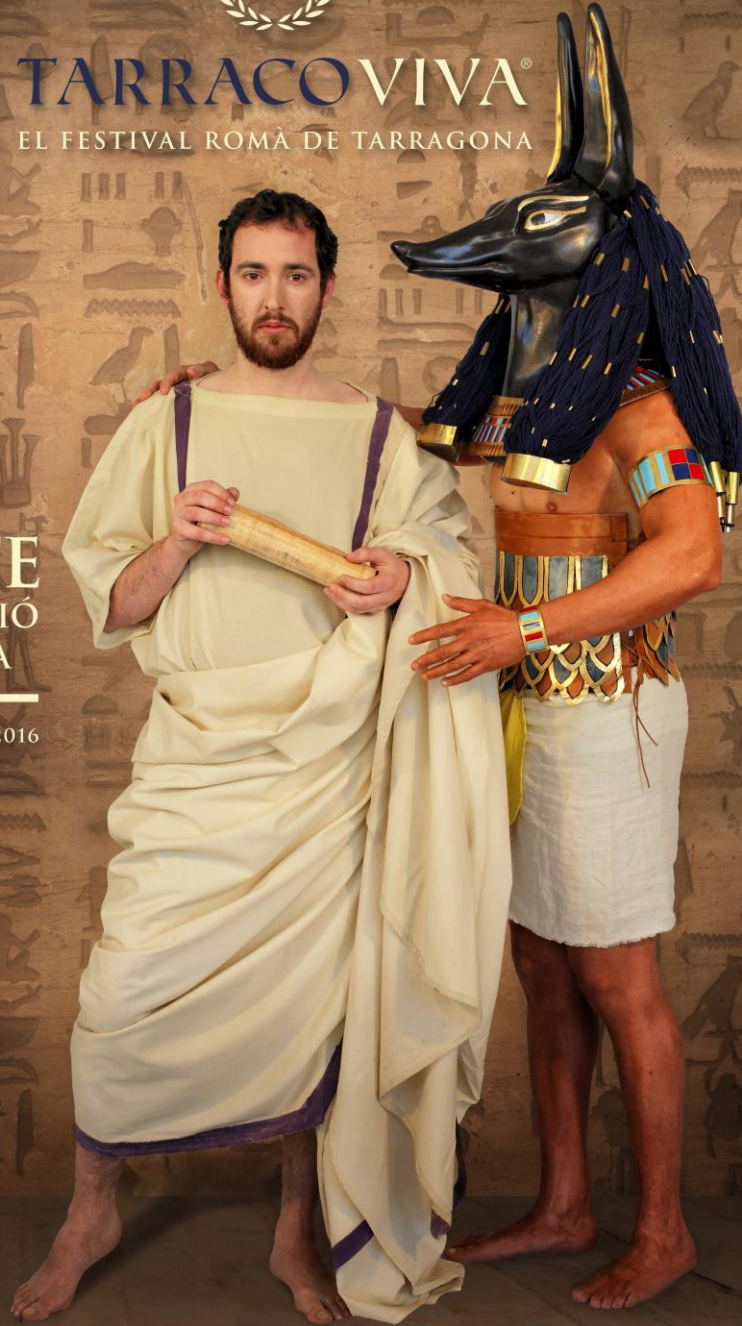

TARRACO VIVA®

EL FESTIVAL ROMÀ DE TARRAGONA

ROMA I EGIPTE UNA FASCINACIÓ MEDITERRÀNIA

DEL 15 AL 29 DE MAIG 2016

AJUNTAMENT DE
TARRAGONA

www.tarracoviva.com

DOSSIER DE PREMSA 2016

HOSPES AVE

BENVINGUDA

A començaments de la Segona Guerra Mundial l'armada americana va decidir ocupar els edificis del Saint John's College d'Annapolis, a Maryland, per tal d'ampliar les instal·lacions de la seva acadèmia naval, la qual cosa feia impossible l'activitat a les aules en un moment en que les autoritats acadèmiques volien posar en marxa un ambiciós pla d'estudis centrat en els grans llibres de la humanitat. Com a últim recurs, el rector va enviar el professor que havia dissenyat el pla d'estudis, a Washington per que s'entrevistés amb James Forrestad, Secretari de Marina, el qual el va rebre d'una manera intimidatòria: "Te exactament un minut per a convencem per que no hem d'utilitzar els seus edificis per ajudar a l'acadèmia naval en temps de guerra". El professor tragué la seva pipa i la seva petaca. Atacà el tabac a la seva cassoleta i la va encendre. Va donar fer una pipada. Comprova que tirava be. Havien transcorregut 55 segons. Aleshores li contestà: " Per que sense el que el Saint John's intenta fer, ara aquest país no estaria lluitant contra els nazis."

Aquest professor era Jacob Klein, un filòsof jueu especialista en Plató que, fugint de la bogeria nazi, havia trobat refugi als Estats Units. El 1949 va ser nomenat rector del Saint John's.

Gregorio Luri

A "Mediterráneo. Del mito a la razón"

Catàleg de l'exposició

Si la història s'ensenyés com relats, ningú l'oblidaria

Rudyard Kipling

US CONVIDEM A UN VIATGE A L'ANTIGA CIVILITZACIÓ ROMANA

JUNTS CONEIXEREM ELS NOSTRES ORÍGENS I COMPARTIREM LA PASSIÓ PER LA HISTÒRIA

EL PASSAT ENS DESCOBRIRÀ NOUS FUTURS

BENVINGUTS AL FESTIVAL ROMÀ DE TARRAGONA!

Àrea de Festes, Patrimoni i Plans de Mobilitat

ÍNDIX

	Pàgina
ROMA - EGIPTA	4
EL FESTIVAL EN XIFRES	6
ELS ESPAIS DEL FESTIVAL	8
PROGRAMA D'ACTES:	9
ACTE DE INAUGURAL	9
EGIPTA	10
ROMA	15
FIRES I TROBADES	24
DIVULGACIÓ HISTÒRICA AUDIOVISUAL	25
MUSEUS	25
ACTE DE CLOENDA	27
INFORMACIONS D'INTERÈS	
GASTRONOMIA ROMANA: TARRACO A TAULA	28
ACCÉS I VENDA D'ENTRADES	28
FIRA <i>NUNDINAE</i> (PROFESSIONALS)	29
MITJANTS DE COMUNICACIÓ	
ACCIONS DES DEL FESTIVAL	30
RESSÒ ALS MITJANS	31
ACREDITACIONS PROFESSIONALS 2016	39
EL FESTIVAL: PATROCINADORS, COL·LABORADORS I ENTITATS	40

ROMA I EGIPTES

En una pintura sobre tela procedent del complex de Saqqara i que actualment es troba al Museu Pushkin de Moscou, podem veure un escena insòlita. Un home jove amb barba i vestit com un ciutadà romà, amb túnica i toga, es envoltat per deus egipcis, a l'esquerra Osiris, el deu de la resurrecció en el mes enllà, i a la dreta abraçant-lo en un gest d'acompanyament Anubis, el deu guardià de les tombes. El retratat porta entre les dues mans un paper, en un gest que és quasi igual al d'un relleu d'un sarcòfag conservat a la necròpolis de Tarragona.

No podríem trobar una imatge millor que simbolitzés l'encontre de dos mons: un el greco-romà present a Egipte des d'Alexandre el Gran i l'altre el de la mil·lenària civilització de l'antic Egipte.

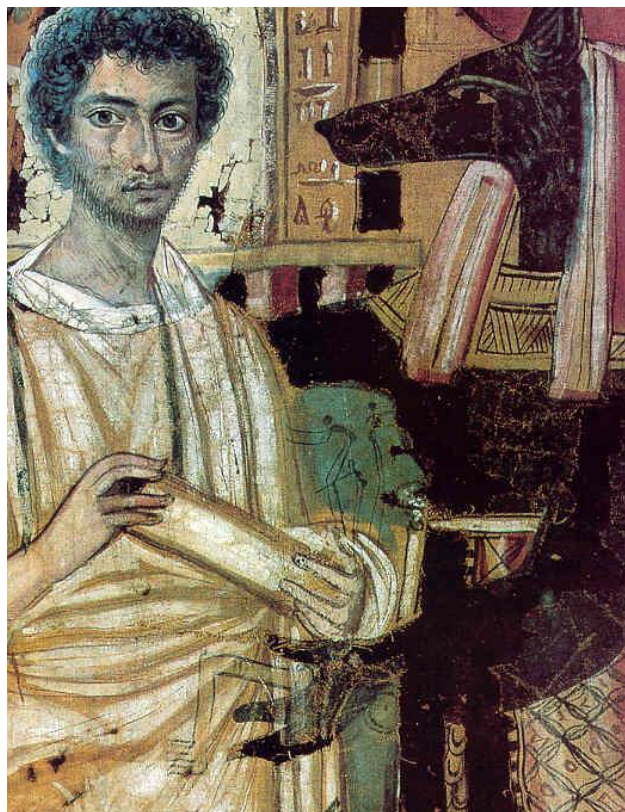
El festival inaugura una nova edició amb una proposta que mantindrem en els futurs anys. Presentar no només la història de l'antiga Roma sinó l'encontre amb les grans civilitzacions del Mediterrani clàssic. A un any de la celebració dels Jocs del Mediterrani hem volgut apropar al públic de Tarragona i als nostres visitants a una realitat històrica fascinant: el Mediterrani com a bressol de grans cultures i civilitzacions de la Humanitat.

Aquest any el nostre festival intentarà mostrar-nos alguns dels efectes d'aquest encontre. També, per suposat, oferirem una mirada a alguns dels aspectes més importants de l'Egipte faraònic; d'on venia la seva riquesa, quines eren les seves creences...

Per tal de començar a obrir boca i com un aperitiu, iniciarem el festival amb un debat amb especialistes de les dues civilitzacions. Us hem preparat una exposició sobre l'Egipte faraònic amb activitats sobre la momificació, i altres aspectes de la història d'Egipte. Un cicle de conferències centrat en Egipte i la seva relació amb Roma ens donarà claus per entendre algunes de les conseqüències d'aquesta relació. Finalment a l'acte de cloenda ens apropiarem a una de les creacions més fascinants de la trobada entre Roma i Egipte: els retrats funeraris d' El Fayum.

Magí Seritjol

Director del festival Tarraco Viva

Pintura sobre tela de Saqqara (Museu Mushkin - Moscou)

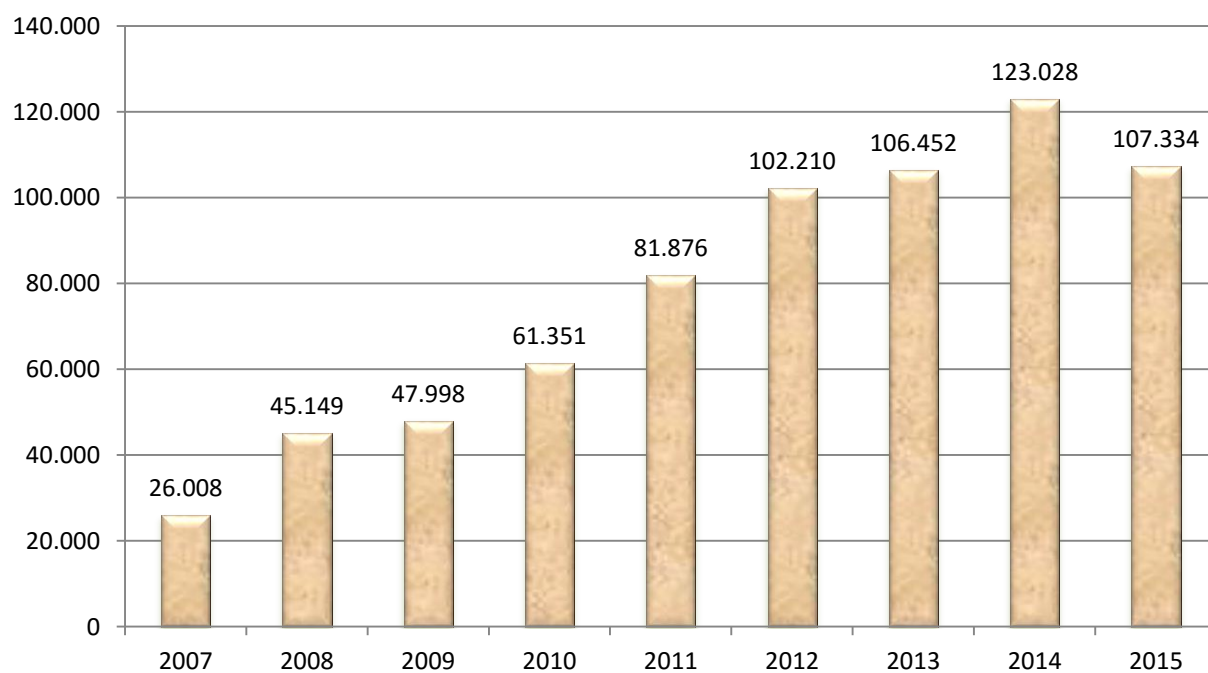
Sarcòfag de la Necròpoli de Tarragona

EL FESTIVAL EN XIFRES

ESPECTADORES

Edicions	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Espectadors	26.008	45.149	47.998	61.351	81.876	102.210	106.452	123.028	107.334

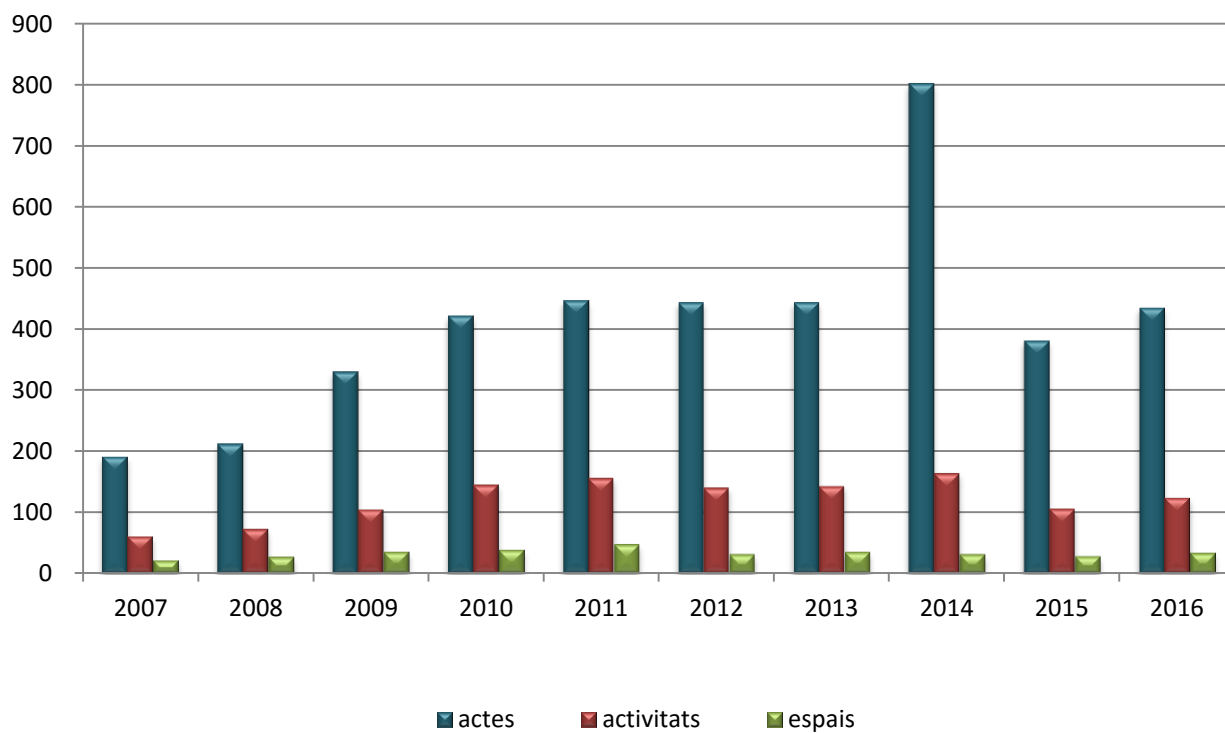
Espectadors

ACTIVITATS, ACTES I ESPAIS

any	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
actes	192	213	331	423	448	445	445	803	382	436
activitats	61	73	105	145	156	140	143	164	106	124
espais	21	27	35	38	47	31	35	31	28	33

Evolució 2007-2016

ELS ESPAIS DEL FESTIVAL

Una de les particularitats importants del festival és el fet que la major part de les activitats es desenvolupen en espais patrimonials romans. El festival és, en essència, una manera d'apropar les restes històriques a la ciutadania i als nostres visitants per a que tinguin consciència del valor de la conservació i el coneixement del passat. Així, la programació del festival adequa el continent al contingut, fent que prengui tot el sentit.

EL FÒRUM PROVINCIAL – PRETORI ROMÀ

Enguany aquest espai serà on es faran la major part de les activitats al voltant de la cultura egípcia :Visites comentades a l'exposició divulgativa, recreacions històriques i conferències.

CAMP DE MART

El darrer cap de setmana, divendres 27, dissabte 28 i diumenge 29, és el de les fires i trobades: Roma als Museus del Món (museus i jaciments romans), Fòrum Tàrraco (empreses de divulgació del patrimoni), *Nundinae* (fira de programadors) i *Artifex* (demostracions dels artesans de rèpliques de peces arqueològiques).

També tenen lloc en aquest espai les activitats de recreació històrica relacionades amb el món militar: les legions. Aquí, a més, podreu realitzar tallers de diversos temes pensats per a petits i grans i assistir a les presentacions de les darreres novetats editorials de temàtica clàssica a la *Taberna Libraria*.

ESPAIS PATRIMONI MUNDIAL

Com és habitual, s'han programat activitats del festival a la major part del espais de Tàrraco declarats Patrimoni Mundial: Amfiteatre, Fòrum-provincial - Pretori romà, Circ, Murallles i Fòrum de la Colònia.

L'AGER

El festival té una profunda vocació de territori i reivindica les relacions de l'*urbs* amb seu *ager*.

Des de fa anys se celebren activitats a:

- **Constantí** (a la vil·la romana de Centelles, Patrimoni Mundial),
- **Altafulla** (davant la vil·la romana del Munt, Patrimoni Mundial)
- **Cambrils** (a la vil·la romana de la Llosa)
- **Priorat**, on s'han fet activitats a Falset i a Porrera.

A aquests municipis, afegim en aquesta edició **Vila-Rodona**, on podrem gaudir d'algunes activitats al magnífic Columbari romà durant el primer cap de setmana del festival

PROGRAMA D'ACTIVITATS

ACTE INAUGURAL

DIÀLEGS AMB LA HISTÒRIA. ROMA I EGIPT, UNA FASCINACIÓ MEDITERRÀNIA

Debat

Participants:

Joaquín Ruiz de Arbulo, Catedràtic d'Història Antiga a la Universitat Rovira i Virgili

Enric Calpena, Periodista i professor a la Universitat Ramon Llull

Luis Manuel González, Conservador del Museu Egipci de Barcelona

Jesús Carruesco, Professor de Filologia Grega URV

Modera: **Magí Seritjol**, director del festival Tarraco Viva

En la cloenda de l'edició de l'any passat, tancàvem el festival amb un nou format: un debat. L'èxit d'aquesta cloenda ens va portar a pensar que ben be podríem obrir cada any el festival amb un debat sobre el tema principal de cada edició. Un aperitiu de tot allò que els nostre públic podrà veure i sentir durant el festival. Així que aquest any us proposem un nou debat amb especialistes de la història i comunicadors. El debat serà conduït pel director del festival i el tema serà, encara que no monogràfic, la relació entre dues de les grans cultures que ha vist néixer el nostre mar Mediterrani: Roma i Egipte.

August incorporà Egipte com una província romana al seu Imperi. Com va afectar aquest fet a la mil·lenària civilització del Nil? Com va influir Egipte en la història de Roma? Que tenien en comú i que de diferent ambdues civilitzacions? D'aquesta trobada, o en diem topada, que ens ha quedat?

Parlarem i debatrem sobre aquests temes i alguns d'altres per tal de preparar al públic del festival per a la programació d'activitats que hem organitzat per la present edició. Especialistes del món romà i del món egipci ens faran més properes aquestes dues civilitzacions mediterrànies.

Lloc: **Sala del Sarcòfag d'Hipòlit del Fòrum Provincial – Pretori romà**

Dia: **diumenge 15 de maig a les 12 h**

KEMET, LA TERRA NEGRA. Homes, déus i faraons

novetat

Visita comentada

Oficina festival – Argos, Serveis Culturals (Tarragona)

Els antics egipcis eren molt conscients del privilegi que tenien vivint a la vall del Nil. Envoltats de deserts i pel mar Mediterrani al nord, era un país ben protegit de possible invasions i atacs exteriors. Però la seva veritable fortalesa era un fet pel qual els antics egipcis no van saber mai trobar-ne la causa; les inundacions anuals del riu Nil.

Cada any i al voltant del mes de juny, el riu inundava la vall omplint de llims orgànics i minerals la ja fèrtil vall del Nil. Així cada any el riu Nil fertilitzava la terra negra d'Egipte, fent-la molt més rica i productiva. És clar que hi havia anys que la crescuda del Nil, era una autèntica inundació i provocava una catàstrofe general o be era insuficient i aleshores el país passava gana. Ara be quan les inundacions eren les adequades, la riquesa agrícola d'Egipte era impressionant. D'aquesta riquesa els antics egipcis en van fer una civilització amb una cultura del treball, l'organització i tot un món de creences religioses que encara avui dia ens meravellen.

Al cap de munt de tota la terra i dels homes, estava la figura del faraó. Senyor de les dues terres, estimat d'Amón, fill d'Horus, el justicier i el protector. Tota la societat egípcia s'organitzava al voltant de la jerarquia; el faraó al capdamunt, els visirs, els governadors territorials, els sacerdots dels temples, els funcionaris estatals i locals, i a sota els autèntics protagonistes de la història; els pagesos i treballadors, aguantant sobre les seves espatlles el pes de tota la construcció.

Des del faraó fins al més humil dels egipcis, compartien una creença general: que aquesta vida te una continuació després de la mort. I la vida que s'imaginaven en el més enllà era una vida igual a la d'aquesta part. És per això que els egipcis van desenvolupar tota mena de rituals i formes pràctiques (la momificació) per tal de que hom després de la mort pogués seguir gaudint de les coses que havia gaudit en aquesta vida. El resultat: un art funerari riquíssim en forma de tombes, piràmides i ciutats dels morts plenes de color i objectes que han fet i segueixen fent les delícies dels arqueòlegs. No és estrany que quan lord Carnavon li pregunta al gran arqueòleg Howard Carter en el moment de la descoberta de la tomba de Tutankamon; què veus? Aquest li respongué; coses meravelloses!!

DÉUS, FARAONS I MÒMIES A L'ANTIC EGIPT

novetat

Visita comentada – Taller, adreçada a públic escolar

Oficina Tarraco Viva – Argos, serveis culturals – MV Arte

Us proposem un viatge per tal de conèixer millor l'antic Egipte, guiant-vos per la nostra exposició. Us introduïrem en el marc físic únic de la Vall del Nil, per poder entendre com funcionava una de les primeres grans civilitzacions de l'Antiguitat.

Descobrirem els déus i cultes amb els que el poble egipci explicava el seu entorn natural i la seva manera d'entendre'l. I també podreu conèixer com s'organitzava el país, amb els pagesos, artesans, funcionaris, escribes i el faraó.

I per acabar, una curiosa activitat: Reconstruirem junts el procés de la momificació amb la nostra mòmia.

LLUNY DE LA TERRA NEGRA. Legionaris egipcis a l'exèrcit romà

novetat

Recreació històrica

Magí Seritjol, director del festival Tarraco Viva

Projecte Phoenix -Legio VII Gemina (Tarragona)

S'han trobat nombroses cartes de legionaris procedents d'Egipte enrolats en les legions romanes. Els seus continguts ens parlen de l'enyorança de la terra d'Egipte, de les seves famílies, dels seu menjar i fins i tot dels seus vestits. Són cartes plenes d'emocions que posen l'accent en el vida diària fa dos mil anys.

MOMIA. El viatge al més enllà

novetat

Recreació històrica

MV Arte, Argos, serveis culturals (Tarragona)

Quan la mort arribava a una llar de l'antic Egipte, es deia que el difunt havia *anat a reunir-se amb el seu ka*. Des d'aquell moment i durant un mínim de setanta dies s'engegava el complex procés de la momificació. Familiars, sacerdots, embalsamadors, venes, resina, olis, perfums, sang i fetge eren necessaris per convertir el seu cadàver en un *sah*, una mòmia i aconseguir que el mort pogués completar el seu viatge a ultratomba. Només així podia arribar fins al Judici d'Osiris i aconseguir la seva immortalitat. Us convidem a presenciar el fascinant procés i els rituals que seguien a la mort per aconseguir que el difunt renaixés al més enllà.

SOPANT A LES PORTES DEL DUAT. El banquet funerari

novetat

Recreació històrica – Degustació

MV Arte i Argos serveis culturals (Tarragona)

Col·labora: Restaurant Almosta i Cerveseria Les Clandestines

El funerals a l'antic Egipte no podien acabar de millor manera. Després de deixar la mòmia dins la seva tomba, els sacerdots, familiars i amics es reunien al voltant d'una taula. Allà menjaven, bevien, cantaven i ballaven per demostrar que lluny de viure pels morts, els egipcis, els encantava la vida. A través d'aquest banquet veureu com es vestien, perfumaven i guarnien els egipcis. El que els agradava menjar i beure, com era el paper de la dona en aquella societat i ho farem com ells, al voltant d'una taula on els podreu veure i on també hi podreu sopar.

LA DEL JONC I L'ABELLA. Egipte el país de les dues terres

Visita comentada

Argos, serveis culturals (Tarragona)

Quan els romans van convertir Egipte en una província més del seu vast imperi, allà ja feia més de tres mil anys que existia la civilització faraònica. Si bé no era ja l'imperi que havia estat en temps passats, encara era una de les zones més riques del mediterrani, l'autèntic graner de Roma. El seu poble esperava any rere any la crescuda del curs d'aigua més llarg del món, aquell que nosaltres anomenem Nil (del grec *Neilos*) i que pels egipcis senzillament era *el riu*. Per acostar-nos i conèixer millor com era a la vida a la bora del Nil, com s'organitzava l'estat egipci i com morien els pobladors de l'Alt i el Baix Egipte us proposem aquest recorregut guiat per les seves dues terres, la del *jonc i l'abella*.

D'OSIRIS A SERAPIS. El poder crea els seus déus

novetat

Recreació històrica

Nemesis ARQ (Tarragona)

Alexandre el Gran va conquerir Egipte i va posar en comunicació dues cultures molt diferents, l'egípcia i la grega, que havien de conviure en una ciutat de nova planta, Alexandria. Per a aquesta ciutat es va crear una nova divinitat tutelar, Serapis, que reunia trets de les dues religions

ADRIÀ I ANTÍNOUS. Mort al Nil

novetat

Recreació històrica

Nemesis ARQ (Tarragona)

Diu Plutarc a *De Iside et Osiride*: "El Nil i tota forma d'humitat és emanació d'Osiris". L'última setmana del mes de *choiak* de l'any 130 i durant un viatge pel Nil en la barca que transporta a l'emperador Adrià i al seu jove amic Antínoos es produeix un succés aparentment inesperat, Antínoos cau al riu ofegant-se. Aquest succés ocorre a prop d'Hermòpolis, ciutat dedicada a la divinitat egípcia Hermes-Thot.

APICIUS. El gastrònom de l'Antiguitat

novetat

Recreació històrica

Alex Manríquez

"Llengües de flamenc rosa, cervells de rossinyol... Quines bacanals... Com oblidar aquella en què es van menjar cinc mil llengües de flamencs rosa i cervells de rossinyol..."

Apicius, Marcus Gavius Apicius era el meu nom. Vaig néixer l'any 731 *ab urbe condita* i vaig viure sota els governs dels emperadors August i Tiberi. Vaig ser un ric patrici per gràcia dels meus pares. A la seva mort, vaig heretar la no-res menyspreable quantitat de 100 milions de sestercis. Amb aquesta fortuna, em vaig disposar a gaudir de la vida. Em vaig dedicar en cos i ànima a la meua gran passió: el menjar."

IRAS. Al servei de Cleòpatra

novetat

Recreació històrica

Assumpta Mercader

Iras, la fidel serventa de Cleòpatra ens explica el que ha estat la seva vida al costat de la reina. Ens vol fer saber com ha viscut els amors, les ambicions, les victòries i les derrotes de la seva senyora. Amb ella sabrem quins eren els seus secrets de bellesa i les seves armes de seducció i, sobretot, com va poder una reina egípcia sacsejar el cor de dos romans tan importants com Juli Cèsar i Marc Antoni? Iras, amb seu tarannà senzill i prudent, parlarà dels grans moments de Cleòpatra però també ens donarà de detalls del seu dia a dia.

NICOLÀS DAMASCÉ, preceptor dels fills de Cleòpatra

novetat

Recreació històrica

Carles Alcoy

Sóc, vaig ser, per infortuni meu i de tots els que el vam conèixer i més gran desgràcia encara, si això és possible, dels ignorants del seu afecte, sóc amic de Nicolau de Damasc. Jo, Tiberi Claudi Bàlbil vaig conèixer-lo quan ell ja era ja gran, quan de la biblioteca no en restava quasi res. Quan exiliat de la seva vellesa gaudia un ostracisme plaent. D'aleshores ençà jo no he fet altra cosa que malmenar unes restes més pròpies d'una acadèmia de províncies remotes i bàrbares que les despulles hereves de la major construcció de coneixement que mai no hi ha hagut.

ARTEMISIA. La germana d'Hermionê

novetat

Recreació històrica

Karme González

Som a Arsinoe, l'antiga ciutat de Per-Sobek, que venera al cocodril, situada prop del llac Moeris. Allí, ens trobem a Artemisia, la germana borda d' Hermionê, la Gramatikê, la gran mestra...la que la va ensenyar a llegir i a escriure. Artemisia mig grega i mig egípcia, és una dona del seu temps, sola, fent-se càrrec de la família i del negoci. A través de les vivències d'aquest personatge, que hauria pogut ser, reconeixem la vida quotidiana d'un Egipte divers, multicultural, ple de contrastos, on les cultures i les religions es sobreposen en capes generant un sincretisme ple de matisos.

JEROGLÍFICS. Cal·ligrafia egípcia antiga

novetat

Taller d'escriptura

Ricardo V. Placed (Osca)

Sessions d'escriptura jeroglífica egípcia, a partir dels signes mono consonàntics. Es farà un recorregut per quatre escriptures: jeroglífica (sagrada), hieràtica (sacerdotal), demòtica (popular) i copta

PINTURES PER A LA IMMORTALITAT. De les tombes de la vall dels reis a El Fayum

Taller

MV ARTE (Tarragona)

L'Egipte faraònic va mantenir la mateixa manera de representar bidimensionalment, durant prop de 3.500 anys, amb els materials, tècniques i procediments propis, sense canviar-los; fins als darrers 400 anys, època dels faraons ptolemaics i del domini romà, que es va modificar la seva pintura i escultura.

AMB LA TERCERA MOSSEGADA AL COLL. Vida, amors i mort de Cleòpatra VII, última reina d'Egipte

novetat

Lectures dramatitzades

Escola de Lletres de Tarragona

Quan parlem d'Egipte i Roma, és inevitable pensar en l'última reina de la dinastia dels Ptolomeus, Cleòpatra VII, amant de Juli Cèsar i de Marc Antoni. Però només va ser això? Una simple amant? Des de l'antiguitat, l'hem volguda veure com un personatge excèntric i pertorbador, ruïna d'emperadors (diuen que va embriugar Marc Antoni) i primera vampira d'occident que, malgrat tot, va preferir suïcidar-se a veure's ultratjada com a presonera d'August. El seu gest: una tercera mossegada al coll

LA CERVESA A L'ANTIC EGIPTO. Beguda o aliment

novetat

Taller - degustació

Pilar López (Cariñena - Saragossa)

Introducció a l'origen de la cervesa, la que prenen els Faraons a Egipte, la del món etrusc, la dels ibers, la de la Roma imperial i la dels Gals i els Bàrbars. Tot seguit, tastet de tres cerveses de reconstrucció arqueològica experimental : Zythos Egípcia, Birra Etrusca i Cervesa Ibera.

THOT. L'obelisc de l'escriptura

novetat

Taller

IBER. Arqueologia, Patrimoni i Turisme (Tarragona)

Activitat manual que consistirà en construir un mòbil de cartolina que representa un obelisc (mòbil retallable). S'explicarà què era un obelisc, la funcionalitat que tenia i com es decorava. A les cares d'aquest obelisc hi haurà paraules, lletres, símbols, jeroglífics que ens permetran aprendre aspectes de l'escriptura a l'antiguitat, tant romana com egípcia. Algunes d'aquestes paraules les hauran de completar els nens per practicar l'escriptura i aprendre tant les lletres i numerals romans com els símbols dels jeroglífics egipcis i les seves equivalències amb les lletres actuals.

CICLE DE CONFERÈNCIES : EGIPTO

novetat

Egipto, el cortijo del emperador Augusto

Joaquín Ruiz de Arbulo, Catedràtic d'Història Antiga, Universitat Rovira i Virgili

La crecida del Nilo y sus fuentes: el antiguo enigma de un río que podía otorgar hambre o abundancia

José Lull, Egiptòleg, Universitat de Tübingen (Alemanya)

Voces del Egipto romano. Un retrato de identidades en el país del Nilo

Alberto Nodar, Doctor en Filologia Clàssica, Universitat d'Oxford

Tolerancia religiosa romana vs intolerancia cristiana en los templos del Alto Egipto: Raíces y huellas

José Ramon Aja. Professor titular d'Història Antiga, Universidad de Cantabria

En busca de la seda, las perlas y la canela. Roma, Egipto y la India

Joaquín Ruiz de Arbulo, Catedràtic d'Història Antiga, Universitat Rovira i Virgili

La ciencia y la técnica en la Antigüedad. Desde Egipto hasta el Helenismo

Isaac Moreno. Enginyer d'Obres Públiques

La historia empieza en Egipto. Eso ya existía en tiempos de los faraones

José Miguel Parra, Doctor en Història Antiga, Universidad Complutense de Madrid

Sobre la belleza de Cleopatra y otros mitos egipcios

Joaquín Ruiz de Arbulo, Catedràtic d'Història Antiga, Universitat Rovira i Virgili

L'Egipte romà: Una província singular

Albert Anglès, Excavador a Vindolanda (UK) i estudiós del món romà

Roma i Egipte, a través de les peces del Museu Egipci de Barcelona

Luis Manuel González, Conservador del Museu Egipci de Barcelona

Un Esculapi mal entès. Els déus egipcis Isis i Serapis a Empúries i Tàrraco

Joaquín Ruiz de Arbulo, Catedràtic d'Història Antiga, Universitat Rovira i Virgili

ROMA

EXERCITUS. LEGIONS ROMANES ALTIMPERIALS

Recreació històrica

Projecte Phoenix -Legio VII Gemina (Tarragona)

El pas de la República a l'Imperi va ser, en gran part, acompanyat i provocat pels canvis a l'exèrcit romà. La progressiva professionalització dels legionaris i la seva dependència directa envers els seus generals van crear una societat fortament militaritzada. La creació d'exèrcits permanents va donar lloc a la romanització d'amplis territoris fins aleshores molt allunyats de la realitat política i social de Roma.

PRINCIPIA. El cor de les casernes romanes

Recreació històrica

Projecte Phoenix -Legio VII Gemina (Tarragona)

Situats al centre del campament i enfront del **praetorium** (vivenda del cap de la Legió), tenien normalment una porta monumental que donava a un gran pati amb columnes, normalment pavimentat. Tancava el pati la **basilica**, lloc per a demostracions i actes oficials. Al centre i al fons del complex, trobaríem l'**aedes** o **sacellum** que contenia els **signa militaria** o emblemes de la Legió; l'**aquila**, els **vexilia**, la **imago** etc. Aquest espai funcionava com a **templum**, on s'exhibien i es rendia culte a les imatges dels emperadors i altres divinitats romanes

TORMENTA. Artilleria de les legions romanes

Recreació històrica

Projecte Phoenix -Legio VII Gemina (Tarragona)

Tot i que varen ser els exèrcits grecs els qui van inventar la majoria dels artefactes de l'artilleria antiga, no hi ha dubte que les legions romanes varen saber utilitzar-les amb molta eficàcia. Setges com els de Masada o Alèsia ens demostren com n'eren d'eficaços els romans a l'hora de fer servir tots els coneixements tècnics per aplicar-los a les seves necessitats militars.

ELS ÚLTIMS LEGIONARIS

Recreació històrica

Septimani Seniores (Tarragona)

Com a resultat de les successives adaptacions a la situació de crisi constant del segle III dC i de les reformes de Dioclecià i Constantí, ja al segle IV, l'exèrcit tardoromà sembla, a primera vista, radicalment diferent de l'exèrcit romà altimperial que tots tenim present com a exèrcit romà per excel·lència. Descobrirem el com i el per què de tots aquests canvis a partir de l'explicació de la indumentària, equipament i armament dels seus soldats. Reproduiran diferents moviments militars de defensa i d'atac utilitzats en època tardo romana, com l'atac en forma de tascó o la maniobra defensiva en *fulkon*.

EQUI EQUITESQUE PRO ROMA. La cavalleria i el cavall a Roma

novetat

Recreació històrica

Ala Augusta (Tarragona)

Col·labora: Club hípic Julivert

La cavalleria a l'exèrcit romà va tenir un important paper en activitats d'exploració i persecució de l'enemic. Però bona part del contingent de cavalleria l'aportaven els pobles aliats de l'Imperi.

AUGUSTUS IMPERATOR ET DEUS. El culte a August a la fi de l'Imperi

Recreació històrica

Septimani Seniores (Tarragona)

Durant l'Imperi Romà, les manifestacions religioses vénen fixades des del poder central seguint un calendari on es relacionen detalladament totes les festes institucionals que cal celebrar i a qui cal honorar en cada cas. Aquest calendari és l'anomenat *Feriale Duranum*.

Però si un culte destaca per sobre dels altres, aquest és el que, dos cents anys després, encara es rendeix al creador de l'Imperi. Dos cents anys després encara crema la flama del pare. Encara crema la flama d'August.

LA MÚSICA A L'ANTIGA ROMA

Concert

Ludi Scaenici (Itàlia)

A l'antiga Roma la música formava part de la vida quotidiana tan en les cerimònies públiques com en les privades. Per a les investidures i les funcions dels magistrats romans eren indispensables les trompetes i per a nombrosos actes religiosos com les processons dels sacerdots Salis, el culte de la Magna Mater i a les Bachanalia eren indispensables l'acompanyament dels músics. També era comú veure i sentir els músics en els espectacles públics sobretot en els teatre i al odèons on es realitzaven autèntics concerts i a l'amfiteatre on acompanyaven els combats de gladiadors. En l'àmbit privat, moments tant especials com els casaments eren ideals per a la contractació de bons músics que fessin més festiva la cerimònia. Tampoc podien mancar la música en els banquets, sobre tot a l'hora de la *comisatio* o ressopó.

LUCI ANNEU SÈNECA. Reflexions abans del suïcidi

novetat

Recreació històrica

Agustí Ferré

"He sabut per persones dignes de la meua confiança que has traït la meua causa, rebent i enviant cartes als enemics de la meua persona. Em repugna anomenar-te les proves i els testimonis que t'acusen. Per la teua dignitat i per la seguretat de l'estat, t'ho ordeno: talla't les venes"

Quan Luci Anneu Sèneca va rebre aquesta ordre de Neró no podria menys que somriure davant les ironies del destí. El preceptor rebent la medicina del seu propi deixeble.

MARC ANTONI. La fascinació per l'Orient

Recreació històrica

Joan Gibert

La cara de sorpresa quan va saber el contingut del testament de Juli Cèsar, havia de ser una de les seves més grans decepcions. També és una ironia de la història que un net seu (Claudi) i un besnét (Cal·lígula) arribessin al tro imperial.

AMPHITHEATRUM. Els amfiteatres a l'Imperi romà

Xerrada

Joaquín Ruiz de Arbulo

Una introducció a l'amfiteatre de Tàrraco, els seus usos, la seva evolució històrica i els seus detalls més rellevants, en el context general dels espais similars a l'imperi romà.

VINE, VEU I VIU... el festival. Fes de LEGIONARI D'AUGUST

Taller

Ricardo Cagigal-Jano, Recreaciones Históricas (Cantàbria)

Saps com anaven vestits els legionaris a l'època del primer emperador de Roma? I les armes que duïen, com eren? Ja feien la formació del *testudo* quan volien defensar-se de l'atac de l'enemic? Tot això i més us ho explicaran en aquest taller, on a més podreu emprovar-vos alguna peça o altra de les que portaven els legionaris del segle I aC.

VINE, VEU I VIU... el festival. Fes de LEGIONARI BAIXIMPERIAL

Taller

Septimani Seniores (Tarragona)

Mira aquests legionaris, no van vestits igual que els imperials, oi? I les seves armes tampoc són ben bé iguals. Com tots els exèrcits del món, les armes s'anaven perfeccionant i els romans incorporaven els canvis que milloraven el seu armament. En aquest taller no només veuràs i escoltaràs les diferències sinó que podràs provar-les!

DE RE MILITARI. Lucius i Marius, soldats de Roma

Recreació històrica

Josep M. Piñol, Alberto Esparza. Thaleia. Grup de reconstrucció històrica de Tarragona

Lucius i *Marius* són dos soldats veterans de la XIII Gemina, legió que va acompanyar Cèsar en el seu pas pel Rubicó. Amics des de molt joves, han lluitat junts en grans batalles, però ara estan separats per les seves idees polítiques. *Lucius* s'ha llicenciat de l'exèrcit amb honors després de la batalla de Filipos; *Marius* segueix en actiu ocupant el lloc d'*optio* i somia a convertir-se en centurió.

SI VIS PACEM PARA LUDUM

Jocs d'estratègia i simulació sobre l'Antiguitat

Associació Si vis pacem, para ludum (Tarragona)

L'activitat consisteix a posar a disposició del públic diversos jocs de taula ambientats en l'Antiguitat i el món romà perquè la gent pugui aprendre història tot jugant. Els participants estaran acompanyats en tot moment per membres de l'associació, que els introduiran tant en les instruccions del joc com en el seu context històric.

FUNUS. El ritual de la mort

Recreació històrica

Nemesis ARQ (Tarragona) – Ludi Scaenici (Itàlia)

Els diferents grups humans han creat mecanismes per superar situacions pertorbadores com la mort. Així, la creença en una vida ultraterrena reemplaça la realitat per una altra de diferent en la qual el difunt podrà gaudir d'una nova vida. La religió romana no presta massa atenció a aquest punt, tot i que sí que tracta de l'existència dels esperits dels avantpassats, els *manes*. Els romans poden mostrar-se escèptics respecte al més enllà, però *si sunt manes* ("per si existeixen els *manes*") realitzen tot el ritual funerari respectant estrictament totes les normes i tradicions. En cas contrari, podria succeir que el difunt es veiés privat d'un plàcid repòs i es convertís en una ànima errant.

CORNELIUS I AEMILIA. Amfitrions de Tàrraco

novetat

Visita teatralitzada

Còdol educació (Tarragona)

Cornelius i Aemília, veïns de Tàrraco, ens proposen una visita al Fòrum de la Colònia. Si els seguim ens explicaran què hi podem trobar. Els acompanyem?

IN DOMO MAECENATIS. A la casa de Mecenes necessiten nous actors

Recreació històrica

Zona Zàlata- Aula Teatre URV (Tarragona)

Vols ser un actor de la companyia teatral de Mecenes? Potser hauràs de fer una prova. Vols deixar de ser esclau i accedir a una vida més tranquil·la? Potser faries bé de venir a la casa de Mecenes i fer un mos amb el primer pantomim! Una possibilitat de veure com funciona una companyia de teatre a la Tàrraco romana en època d'August.

MUNERA GLADIATORA. El món del gladiadors

Recreació històrica

Istituto Ars Dimicandi (Itàlia)

Grup de reconstrucció especialitzat en la recerca i reconstrucció de l'armament i les tècniques de combat dels gladiadors romans. Ofereixen una demostració especialitzada i científica molt allunyada de la visió que ens ha donat el cinema.

EL MÓN DELS GLADIADORS A L'ANTIGA ROMA

Recreació històrica

Istituto Ars Dimicandi (Itàlia)

Un cop més, el festival tindrà activitats a Altafulla, on els gladiadors faran la seva demostració sobre les diferents armes i les tècniques de combat, tal com feien a l'Imperi romà

VINE, VEU I VIU... el festival. Fes de GLADIADOR

Taller

Istituto Ars Dimicandi (Itàlia)

Els gladiadors eren admirats i celebrats pels romans. Alguns d'ells van acabar sent veritables "estrelles" de l'espectacle, com ara ho són Messi, Ronaldo, Rafa Nadal, Marc i Àlex Márquez... Si mai heu volgut veure de molt a prop els gladiadors, ara podreu fer-ho amb aquesta activitat, on us convertireu en aquells personatges de l'antiga Roma.

LES LEGIONS BAIXIMPERIALS

Recreació històrica

Septimani Seniores (Tarragona)

Un estat que ja no pot pagar els seus soldats està abocat a la desintegració. Veurem com les antigues legions altimperials es van veure obligades a adequar-se als nous temps: el final de l'Imperi romà.

ARS CHARACTERIA. L'art de gravar lletres a la pedra

Xerrada-demostració

Ricardo V. Placed(Osca)

A l'antiga Roma hi havia escoles on s'instruïen els *lapicides*. Ens endinsarem en el treball d'aquests cal·lígrafs de la pedra a partir de l'anàlisi de la capital augustal esculpida a la *RES GESTAE DIVI AVGVSTI*.

MARC ANTONI I CLEÒPATRA

Titelles romans

Genovesa, Narratives Teatral (Tarragona)

Sabies que a l'antiga Roma i a les ciutats més importants de l'Imperi hi havia titelles? Era una forma d'explicar històries que a tothom li semblava prou divertida... com ho és ara, oi? En aquesta obra podràs conèixer una de les històries més famoses de l'Antiguitat on t'explicaran qui era Marc Antoni i com va ser que va conèixer la reina d'Egipte, Cleòpatra.

JULI CÈSAR, EL CALB

Titelles romans

Genovesa, Narratives Teatral (Tarragona)

Juli Cèsar, el calb relata, d'una manera divertida i visual, la vida, els rumors i les intrigues entorn aquest famós personatge. Així com els afers que el van dur a passar un temps a Egipte i els fets extraordinaris que, finalment, van convulsionar Roma i van capgirar la història per sempre

MUSIVARIA. Mosaics romans

Taller

Jano, Recreaciones històric(Cantàbria)

La *musivaria* era una tècnica constructiva que permetia decorar una superfície, normalment un terra o una paret. Consistia a tallar petits trossos, en forma de cubs, de materials com ara pedra, marbre o vidre. En aquest taller utilitzarem materials similars als reals, pel que fa a la seva mida, i coneixerem qui eren i com treballaven les *musivarius*.

LES HORES DEL DIA I DE LA NIT DELS ROMANS. Construeix un rellotge de sol romà

Taller

Ricardo Cagigal - Jano, Recreaciones Històric(Cantàbria)

Els romans entenien que el dia, *dies*, i la nit, *nox*, eren dos moments diferents, que no pertanyien a un mateix significat unitari, com ho pot ser avui per a nosaltres; a més, tenien representacions de divinitats diferents. Roma estava influenciada pels grecs, egipcis, hebreus i babilonis respecte d'aquesta separació del dia i la nit, que, en resum, sent aquests dos períodes antagònics, resultaven complementaris.

LA MEDICINA A L'IMPERI ROMÀ. L'herència del saber d'antigues cultures

Recreació històrica

Dr. Miquel Sanchís - Thaleia. Grup de reconstrucció històrica de Tarragona

A mida que l'Imperi Romà s'expandia pel Mediterrani, anava incorporant tot el saber que li semblava útil dels pobles conquerits per així poder fer prosperar la seva societat. Aspectes com l'art, les religions, la guerra, les diverses tècniques arquitectòniques es varen enriquir d'aquesta manera... i com no fins i tot la medicina. Una d'aquestes cultures que dominaren l'art de la medicina fou l'antic Egipte.

PUBLI OVIDI NASÓ. Poeta de l'amor, dels déus i de l'exili

Lectures dramatitzades

Juan González Soto, professor de Literatura Hispànica (Tarragona)

A la tardor de l'any 9 dC, *Publius Ovidius Naso* s'està a l'actual illa d'Elba amb el seu amic *Aurelius Cotta Maximum*. Allí rep una terrible notícia: l'emperador *Octavius Augustus* el desterra a la llunyana ciutat de Tomis, molt a prop de l'actual ciutat de Constança, a l'actual Romania, a la zona oest del mar Negre, una zona denominada *Ponto Euxino*. A la ciutat de Tomis, als confins del món llavors conegut, mor —segons informa, ja al segle IV, Jeroni d'Estridó— l'any 17 dC, després de vuit anys de desterrament, i allí està sepultat.

IN RUSTICAM ROMANAM LINGUAM. De com la llengua llatina es va transformar en la llengua catalana

Xerrada

Pere Navarro (Universitat Rovira i Virgili, Tarragona)

Encara parlem llatí, una mica evolucionat però llatí al cap i la fi. Ara bé, per què utilitzem el mot 'cavall' si en llatí es diu *equus*? Com va evolucionar el llatí fins a donar lloc al conjunt de les llengües romàniques? Quins són els canvis que van fer possible que la llengua llatina modifiqués la seva estructura i es diversifiqués en el conjunt de llengües neollatines? Com es van produir aquests canvis que van afectar els sons, les formes, l'ordre dels mots, el significat de les paraules?

PASSEJADES ARQUEOLÒGIQUES, EL TEATRE DE TARRACO

novetat

Itinerari alumnes d'ESO i BAT

Joan Gómez Pallarès director de l'ICAC

Organitza: Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), Associació de Professors de Llengües Clàssiques (APLEC)

Activitat adreçada a alumnat de llatí, grec i cultura clàssica d'ESO i Batxillerat dels centres d'ensenyament de secundària i batxillerat de Catalunya. Es realitzarà una sessió introductòria a l'ICAC, i tot seguit una passejada pràctica pel teatre romà

A LA RECERCA DEL TEMPLE D'AUGUST

Itinerari per a públic familiar

Auriga, Serveis Culturals (Tarragona)

Un itinerari dinamitzat que reconstrueix les principals hipòtesis d'investigació que s'han dut a terme en els últims anys referents al temple d'August. Es tracta d'introduir-nos, d'una manera amena, al mètode de treball dels arqueòlegs i historiadors per a conèixer un dels principals edificis de la ciutat de Tàrraco.

EXCUBITORIUM COHORS VIGILES. El primer cos de bombers a Roma

Visita de recreació històrica

Thaleia. Grup de recreació històrica de Tarragona

La forma constructiva de les ciutats romanes, sobretot la gran capital, Roma, i materials emprats com la fusta, eren factors perillosos per a la propagació d'incendis devastadors. Van ser dos incendis en època d'August (un l'any 23 aC i un altre l'any 6 aC) i el de l'any 64, en la de Neró, que van transformar completament les ordenances de la ciutat i es va legitimar el cos de bombers.

CARRERS, CASES I BOTIGUES. La vida a una ciutat romana

Xerrada

Magí Seritjol, director del festival Tarraco Viva

La *Lexlulia Municipalis* regulava l'amplada i la neteja de les voreres (era preceptiu que ho fessin els veïns), i posteriorment altres lleis regularien les alçàries dels edificis i la seguretat viària així com els sorolls. Les lleis proposaven però els homes disposaven; l'ocupació de voreres era habitual, la neteja era quelcom discret, els edificis s'ensorraven per la mala qualitat dels materials i l'excés d'alçària. Ciutats sorolloses, plenes de brutícia i perilloses, sí. Però també ciutats plenes d'activitats comercials, polítiques, religioses, etc. Ciutats plenes de vida.

AD GLORIAM VENERIS. Prostitució femenina a Roma

Recreació històrica

Viviana de Salvador, Marta Antolín - Thaleia. Grup de recreació històrica de Tarragona

Dues prostitutes, Lidé i Friné, enfrontades, però al mateix temps unides per una professió que les porta a ser *turpes personae*, és a dir, gent sense cap tipus de drets a la societat romana. No importa si ets una meretrice de luxe o vens el teu cos per dues ases. A l'hora de la veritat són dues dones soles i rebutjades per tothom.

LES CARTES DE VINDOLANDA. L'art d'escriure en cursiva romana

novetat

Taller

Albert Anglès – Ivana Bañó

Vindolanda és sens dubte un dels indrets més significatius dins l'Imperi Romà, a la frontera septentrional de la Britània romana, no només per les extraordinàries troballes de materials inusuals (fusta, cuir, vímet) sinó per les famoses tauletes en fusta descobertes des dels anys 70, les quals han donat una nova visió en el món romà, be sigui quant a aspectes socials de la vida a la frontera com quant a la pròpia escriptura.

L'OLI QUE VA IL·LUMINAR UN IMPERI

Taller - degustació

Benito Báguena (Cariñena, Saragossa)

L'oli és, sens dubte, un dels grans productes de la dieta mediterrània. Actualment l'utilitzem sobretot com a producte gastronòmic. A l'antiga Roma, però, el seu ús més important no era el d'aliment sinó el combustible per a les llànties, és a dir, era l'equivalent a la nostra energia elèctrica per a il·luminar les cases i els espais de vida quotidiana. Tanmateix, el seu ús a l'Antiguitat estava lligat a la conservació dels aliments i a productes d'estètica i medicinals.

A PVLTES VSQVE AD LOTVM. De les farinetes al lotus

novetat

Taller- degustació de cuina romana

KuanUm!. Gastronomia i història (L'Hospitalet de Llobregat, Barcelona)

Egipte va fascinar Roma en molts aspectes. També en el de l'alimentació. A banda de ser un dels graners de l'Estat romà, les menges exòtiques també van seduir els habitants de tot arreu de l'Imperi. Autors com Ateneu, un grec que va viure a Egipte el segle III dC o d'altres de més antics, ens donen una visió del que podria haver estat el món de la cuina en aquell moment.

FAST-FOOD A LA ROMANA. Fes-te la teva tapa

Taller - degustació de cuina romana

Domus Apicius(Tarragona)

Què podríem trobar en un local de menjar ràpid romà? En aquest taller ens podrem preparar una tapa "a la romana" nosaltres mateixos. Si parem atenció als ingredients, a la preparació i als condiments que ens expliquin, aprendrem a fer-nos-la a casa.

HABEMUS IN PRANDIUM. Taller-degustació de plats romans

Taller - degustació de cuina romana

Domus Apicius(Tarragona)

Migdia, el taverner de la *cauponaha* marxat a l'amfiteatre i no tornarà fins més tard. Però com que ha deixat el menjar mig preparat entrarem a la seva *culina* i ens el farem nosaltres mateixos. Esperem que no tingui la barra de cobrar-nos el servei.

HABEMUS IN COENA. Taller-degustació de plats romans

Taller - degustació de cuina romana

Domus Apicius(Tarragona)

Mentre esperem a taula, ens visita *Apicius*, el famós gastrònom contemporani d'August i de Tiberi. Potser la seva visita ens inspirarà per a poder elaborar els nostres plats... o potser ens parlarà d'ingredients que no podem aconseguir... ja ho veurem! En tot cas, el que és segur és que soparem.

GRAFITS ROMANS. Pareds que parlen

Xerrada-demostració

Ricardo V. Placed(Osca)

Petita selecció d'escrits que són les veus dels antics habitants de la *civitas*. Unes veus que encara avui ens parlen, després de dos segles d'història. A partir de les pintades, inscripcions i incisions, els habitants de l'Imperi van deixar escrit o dibuixat a les parets el que pensaven, el que els inspirava, com vivien i com eren.

LUCERNAE

Taller de *Lucernas* romanes

Taller SIGILLUM (Calahorra, La Rioja)

Sovint s'associa l'oli amb el consum alimentari, però a l'Antiguitat, el seu ús fonamental era el d'il·luminar les cases. El sistema més utilitzat com a llum a les llars va ser les llànties de ceràmica. Són milers i milers els fragments i peces les que apareixen a qualsevol excavació. Són, per això, elements imprescindibles en la datació d'objectes arqueològics.

CISTA

Taller de cistelleria romana

Mónica Guilera, Tim Johnson (Associació de Cistellers i Cistelleres de Catalunya)

Fins fa pocs anys la cistelleria ha estat un element omnipresent. A Roma hi era pertot: els carros, les cases, els escuts dels legionaris, les cistelles (la *cista mistica*). En aquest taller de cistelleria romana podreu veure'n algunes mostres.

PODERE ALIQUID MEMORIAE: Secrets d'un centurió

novetat

Joc de descoberta

IBER. Arqueologia, Patrimoni i Turisme (Tarragona)

M. Lucreci Peregrí, centurió de la Legio I Minervia i de la II Cyrenaica, arriba a Tarraco a la seva vellesa per optar a les magistratures urbanes i tenir un final tranquil a la seva vida. Però la seva estada a la ciutat amaga un altre secret: tal i com li havia explicat el seu pare, i a aquest el seu avi, i així de generació en generació, un avantpassat de la seva família havia participat en la construcció de les muralles de Tarraco i les campanyes a Hispània. Tal i com li han explicat, hi ha un petit tresor familiar amagat en algun punt de les muralles que mai ningú ha estat capaç de trobar.

ROMANIS PER EXPLORATORES. Coneix els secrets dels espies romans

novetat

Taller

Camp d'Aprenentatge de Tarragona - Aprèn Tarragona

Durant una estona et sentiràs com un espia romà. Sabràs com es passaven els missatges secrets i quins trucs usaven per despistar l'enemic. Amb la canya i la tinta, a cops invisible, escriuràs en un codi desconegut per a la resta, sobre superfícies estranyes

OFFICINA PHILACTERIA. Protegim-nos amb un amulet

novetat

Taller

Camp d'Aprenentatge de Tarragona - Aprèn Tarragona

Com que els romans eren molt supersticiosos, procuraven portar sempre al seu damunt algun objecte protector, contra el mal d'ull i les forces malignes. Per tal que no tinguis cap ensurt inesperat, en aquest taller et podràs fabricar algun dels amulets que usaven els nostres avantpassats al llarg de la vida.

LUDI

Jocs romans

Camp d'Aprenentatge de Tarragona - Aprèn Tarragona

Aquest any tindrem al nostre abast uns nous jocs que ens aproparan als entreteniments que tenien els nens de fa 2.000 anys. Com ells, podrem practicar l'equilibri, la punteria, la força i, sobretot, el fet de saber compartir el temps lliure i els objectes amb els altres infants.

JUGUEM COM JUGAVEN ELS NENS I NENES ROMANS

Activitats (tallers, jocs i altres) per a grups escolars de Tarragona i d'altres localitats

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

Activitat dirigida a tots els escolars del Tarragonès, de 5è d'educació primària. La reserva s'ha de fer via informàtica al CdA. Prèviament, realitzem una reunió a la delegació territorial d'Ensenyament amb tots els directores i directores de les escoles, per a informar-los i donar-los els materials necessaris.

LA LEGIÓN PERDIDA. El sueño de Trajano

Santiago Posteguillo, Escriptor i professor Universitat Jaume I

GEODESIA Y TOPOGRAFÍA EN LA ANTIGÜEDAD.

Isaac Moreno. Enginyer d'Obres Públiques

CORRUPTA ROMA. La corrupción en la antigua Roma

Pedro Ángel Fernández Vega, historiador (Gobierno de Cantàbria)

DEL CARRO DEL FARAÓN AL CARRO DEL TRIUNFO DE CÉSAR

Fernando Quesada, Universidad Autónoma de Madrid

TEATRE POPULAR ROMÀ: TITELLES , POESIA PRIÀPICA I PANTOMIMA

Joan Pascual – Enric Garriga, autors

Presentació llibre

ARMAS DE GUERRA EN GRECIA I ROMA de Peter Connolly

Despertaferro Editores

Presentació llibre

FIRES I TROBADES

ROMA ALS MUSEUS DEL MÓN

XIV FIRA INTERNACIONAL DE MUSEUS I JACIMENTS D'ÈPOCA ROMANA

Museus, centres d'interpretació, parcs arqueològics de diferents països europeus i publicacions d'història participen a la fira internacional Roma als Museus del Món per tal de donar a conèixer al visitant de TARRACO VIVA l'immens llegat de la civilització de l'antiga Roma.

FÒRUM TARRACO

XVII FIRA DE PRODUCTES, EMPRESES I ASSOCIACIONS DE DIVULGACIÓ HISTÒRICA ROMANA

Empreses de guies, d'arqueologia, grups de recreació històrica, associacions pel patrimoni, i altres ens donaran informació sobre els seus productes relacionats amb l'antiga Roma i la seva història.

ARTIFEX

Artesans i artesanía al món romà

Artesans que realitzen rèpliques arqueològiques d'originals trobats en excavacions, així com demostracions pràctiques de fabricació de materials, ens donaran l'oportunitat d'apropar-nos al món del treball pre-industrial. Es realitzaran alguns tallers pràctics.

TABERNA LIBRARIA

Espai dedicat al llibre

El Gremi de Llibreters de Tarragona ens ofereix tots els seus fons bibliogràfics perquè puguem gaudir de la història antiga també a casa. Llibres per a adults, per a nens i joves. Novel·la històrica, assaig, literatura i història de l'antiguitat a l'abast de tothom amb el producte més antic i millor per a la divulgació: els llibres.

DIVULGACIÓ AUDIOVISUAL

L'ANTIGUITAT EN IMATGES

VI Cicle d'audiovisuals arqueològics i històrics

Projeccions

Col·laboren: FICAB - ICAC

Es projectaran audiovisuals sobre el món antic que han estat produïts per museus, centres arqueològics i institucions públiques i privades, entre setmana, a la sala d'actes de l'Antiga Audiència, de 19 a 21 h

IX CICLE DE DOCUMENTALS ARQUEOLÒGICS

Projeccions

Organitza: **Institut d'Arqueologia Clàssica de Catalunya (ICAC)** amb col·laboració amb el **Festival de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB)** i el **Museo Romano de Oiasso (Irún)**

Projecció de documentals arqueològics a la Sala d'actes de l'ICAC, en horari de tarda.

MUSEUS

MUSEU BÍBLIC TARRACONENSE

Jornades de Portes Obertes

ANEM A FER UNA MÒMIA!

Taller

Museu Bíblic Tarraconense - Arqueonet Cultura

La RUTA DLS PRIMERS CRISTIANS DE TÀRRACO

Audiovisual

Associació Cultural St. Fructuós i Centre Tarraconense El Seminari

MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA

Jornades de Portes Obertes

ASTERIX I OBELIX CONTRA CÈSAR

Projecció cinematogràfica

***IN PORTUM NAVIGARE.* Els oficis del port en època romana,**

Conferència

Patricia Terrado (Universitat Rovira i Virgili)

TIBERIUS, COMERCIANT PEL MARE NOSTRUM

Visita teatralitzada

Auriga, serveis culturals (Tarragona)

MUSEU D'HISTÒRIA DE CAMBRILS

Jornades de portes obertes

ELS AMULETS PERDUTS DE CLEÒPATRA

Joc de pistes

Col·labora: Associació de Veïns del Barri de La Llosa i Antena del Coneixement del Campus Extens de la URV a Cambrils

CAMBRILS,ELS ORIGENS

Exposició

Museu d'Història de Cambrils

MNAT

Properament més informació

ACTE DE CLOENDA

MIRADES A L'ETERNITAT. Els retrats d'El Fayum

Recreació històrica

Creació de **MV Arte, Argos i Projecte Phoenix per al festival Tarraco Viva 2016**

A la sala seixanta dos del British Museum de Londres, hi ha una mòmia egípcia trobada per Sir. William M. Flinders Petrie l'any 1888 a la zona de Hawara (Egipte). Té la característica que a la zona del rostre no hi ha una màscara simbòlica sinó el veritable retrat del personatge momificat. Un retrat fet a la manera romana i amb una inscripció : “Artemidor, adéu!”

Tant la inscripció com el retrat ens commouen profundament. Potser per que la seva mirada és una mirada que ve del passat però estranyament ens interpel·la en el present. És un retrat d'un home jove , entre divuit i vint-i-un anys. Vesteix una túnica a la manera romana i al cap porta una corona de llorer fet amb pa d'or. A la resta del cos es representen divinitats egípcies: Annubis, Isis, Neftis i Osiris. El retrat es va datar entre els anys 100-120 de la nostra era.

S'han trobat unes dues mil mòmies com aquesta d'Artemidor amb els retrats realitzats a la manera romana i encara que se'ls coneix com els retrats de El Fayum, la seva procedència està situada per tot Egipte.

Es tracte d'alguns dels mes antics retrats d'individus que coneixem de l'antiguitat. Retrats en el seu sentit modern, com una representació exacta o que vol ser-ho d'una persona real en la seva condició humana, ni divina ni règia.

Si en la pintura tradicional egípcia mai es veia el rostre complet dels retratats, per que la vista frontal obria la possibilitat del seu oposat; la vista del darrera i se'n va. L'anomenat “perfil egipci” de les pintures i els relleus egipcis era una manera de mantenir un “perfil d'eternitat” en els retratats que així mantenien el vincle entre la vida en aquest món i la vida en el més enllà. Mentrestant els retrats d'El Fayum mostra a dones, nens i homes vistos de front o de tres quarts. És un format que ens recorda les nostres fotografies pels carnets d'identitat i del passaport. La seva frontalitat i la potència de les seves mirades fa d'aquest retrats alguna cosa que ens commou.

En paraules de John Berge; “Els retrats d' El Fayum, toquen una ferida similar d'una forma similar. Els rostres pintats són, també, defectuosos i més valuosos que el rostre vivent, assegut allí en el taller del pintor, on regna l'aroma a cera d'abella fosa. Defectuosos, per que evidentment estan fets a mà. Més preuats, per que la mirada pintada està concentrada sencera en la vida que sap que un dia perdrà. I per tant ens miren fixament, els retrats d'El Fayum, com els desapareguts del nostre segle”.

Lloc: Sala August del Palau de Congressos de Tarragona

Dia: diumenge 29 de maig a les 18 h

INFORMACIÓ D'INTERÈS

GASTRONOMIA ROMANA

TARRACO A TAULA XIX JORNADES GASTRONÒMIQUES ROMANES

Restaurants Associació Tarraco a Taula

Més informació: properament al web del festival www.tarracoviva.com

ACCÉS I ENTRADES A LES ACTIVITATS

L'accés a les activitats de TARRACO VIVA pot ser gratuït i de pagament.

- **Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai**

Son activitats d'accés lliure i gratuït per a les quals no es necessari obtenir cap mena d'invitació o entrada i normalment son les que es realitza en espais oberts com ara els Jardins del Camp de Mart.

- **Entrada de pagament**

N'hi ha diversos preus i tots estaran indicats al programa d'actes. Cal entrada a partir de 4 anys (inclosos).

L'edat recomanada és la que suggereix el festival, tenint en compte els continguts de l'activitat, a títol orientatiu.

Només en el cas activitats on s'indica l'accés a partir de 16 anys, serà necessari tenir aquesta edat per a poder accedir a l'acte.

ENTRADES PER A LES ACTIVITATS DE PAGAMENT

Les entrades anticipades es podran adquirir a partir del dimarts, 26 d'abril de 2016

NUNDINAE

IX Fira de Programadors a TARRACO VIVA

Aquesta fira té com a objectiu de facilitar la trobada entre grups de reconstrucció històrica i els gestors i programadors de museus, centres d'interpretació del patrimoni, dinamitzadors culturals, directores de festivals i esdeveniments històrics, etc

Cada cop més, els grups de reconstrucció i difusió històrica representen una fórmula seriosa i didàctica de dinamització del Patrimoni Històric i de divulgació del coneixement de la història antiga i TARRACO VIVA s'ha convertit en un autèntic aparador per molts grups, entitats, empreses i persones que es dediquen a la divulgació històrica del món antic.

La fira *Nundinae* ofereix la possibilitat de gaudir de les jornades, conèixer i contactar amb els diferents grups de reconstrucció, i també per poder contractar activitats.

A qui va adreçada:

- Gestors de patrimoni històric
- Gestors culturals
- Responsables i tècnics de museus, jaciments i centres d'interpretació
- Responsables i tècnics d'àrees culturals, de patrimoni i turisme
- Entitats culturals públiques i privades
- Empreses d'arqueologia i difusió cultural
- Departaments universitaris d'Història, Arqueologia, Estudis Clàssics, Turisme, etc.

Inscripció a partir del 2 maig de 2016 a : oficina@tarracoviva.com

COMUNICACIÓ

ACCIONS TARRACO VIVA 2015

MITJANS PROPIS:

- Culera bus EMT: circula per Tarragona durant els mesos d'abril i maig.
- Projectió espot Pantalla Tabacalera i Pantalla Rambla: mesos d'abril i maig.
- Butlletí Públics del mes de maig (en diverses seccions).
- Bàners a portada de www.tarragona.cat i a les conselleries de Cultura i Patrimoni
- Difusió massiva a través de les xarxes de Ajuntament de Tarragona i de Tarragona Cultura

ACCIONS AMB MITJANS:

- Premsa:
 - Anunci al Viu Tarragona
 - Anunci Tarraco Viva a l'app de l'agenda Diari Més (24 i 25 de maig)
 - Anunci Tarraco Viva a l'app de l'agenda Diari de Tarragona (24 de maig)
- Ràdio: falques a:
 - Tarragona Ràdio (del 8 al 26 de maig)
 - Punt 6 Ràdio: 100 falques del 8 al 26 de maig
 - La Cope: 100 falques del 8 al 26 de maig
 - La Ser: 100 falques del 8 al 26 de maig
 - Rac 1 (a tot Catalunya): 45 falques del 20 al 26 de maig
 - Catalunya Ràdio (a tot Catalunya): 40 falques del 21 al 26 de maig
- TV:
 - Espot a Tac 12 (del 8 al 26 de maig)
- Diaris Digitals: Bàners adreçant al web del festival a:
 - CIRC DE TARRAGONA + REUS DIGITAL + TARRAGONA 21 + TOT TARRAGONA + Diari de Tarragona (Del 6 de maig al 27 de maig)

A LES XARXES

- FACEBOOK: 5.293
- TWITTER: 3.428
- INSTAGRAM: 644

pàgines especials

ESTE AÑO SE CELEBRA DEL 4 AL 17 DE MAYO, LA 17ª EDICIÓN DE **TARRACO VIVA**, EL FESTIVAL INTERNACIONAL DEDICADO A LA ÉPOCA Y AL LEGADO DE ROMA CON EL QUE LA CIUDAD DE TARRAGONA HA DESARROLLADO Y CONSOLIDADO UN NUEVO MODELO DE TURISMO CULTURAL.

El festival **TARRACO VIVA** promueve la divulgación del conocimiento de la historia antigua, acompañada de la sensibilización de los ciudadanos de Tarragona a la candidatura de Tarraco como Patrimonio Mundial de la Unesco. El éxito de las jornadas hizo ver la necesidad de plantear su celebración anual, con independencia de la candidatura. Y una vez declarada Patrimonio Mundial, las jornadas han seguido organizándose, en cada edición con más aceptación y participación de público, tanto local como nacional e internacional. El resultado: un evento internacional de alta

calidad que genera turismo cultural relacionado con el patrimonio histórico.

CAPITAL DEL IMPERIO
Tarraco, en la época romana, fue una ciudad de gran esplendor e importancia en el Imperio Romano, y la capital de la región tarraconensis, la más grande del antiguo Imperio.

LA CONMEMORACIÓN DEL DOS MIL ANIVERSARIO DE LA MUERTE DE AUGUSTO SE CERRA ESTE AÑO CON UN BALANCE DE SU VIDA, SU OBRA, SU ÉPOCA Y SU INFLUENCIA EN LA HISTORIA

El templo de Tarragona podría haber sido el primero que se le dedicó a Augusto fuera de Roma. Su existencia se conoce a través de unas monedas romanas que lo reproducen y que se acuñaron en el año 15 después de Cristo con la imagen de Augusto, en una cara, y la de un templo dedicado a éste, en la otra.

LA FIGURA DE AUGUSTO
Creó y repuso más de cien mil kilómetros de carreteras, los caminos de los cuales aún hoy siguen siendo los mismos. Fundó más

de docenas nuevas ciudades. Construyó un sistema político que duró varios siglos. Su mandato coincidió con la época de oro de la cultura, la literatura y el arte romanos. Un momento de globalización política y cultural centrado en el Mediterráneo... Su nombre era Cayo Octavio Tarquinio, pero la Historia lo conoce como **AUGUSTO**. Sobrevivió a naufragios, batallas terrestres y navales, intentos de asesinato, enfermades varias y a bastantes desgracias familiares. A los 18 años se vio implicado en los asuntos del Estado al heredar la fortuna y el legado político de su tío abuelo materno, Julio César. Nada hacía presagiar que un chico enfermizo y sin experiencia política ni militar pudiera ganarse la partida a hombres como Marco Antonio, Cleón y otros. A los 20 años fue por primera vez cónsul y lo sería doce veces más. Consolidó las fronteras del Imperio Romano y

reformó gran parte de los mecanismos de Estado de la antigua República.

HISTORIA UNIVERSAL
En el año 2014 se celebró el dos mil aniversario de la muerte de Augusto. Este año se cumple esta conmemoración haciendo un balance de su vida, su obra, su época y su influencia en la historia universal, especialmente en la llamada civilización occidental. Todo se explica en Tarragona del 4 al 17 de mayo en el festival **TARRACO VIVA**.

Más Información
El acceso de las actividades de **TARRACO VIVA** puede ser gratuito o de pago. Toda la información sobre el festival está en: tarracoviva.com

EXPLORA

Antiguas civilizaciones

Los colores de Augusto

Buscar la policromía perdida del Augusto de Prima Porta fue el reto que asumieron los restauradores Emma Zahonero y Jesús Mendiola, del taller MV Arte y Restauración. Porqu, nunca en nuestro imaginario asociamos las esculturas de la Roma Imperial con la ausencia de color, nada más lejos de la realidad. El color predominaba en el mundo clásico, inundaba sus edificios y sus obras de arte. Pero el paso del tiempo hizo que la policromía se desvaneciera, y las intervenciones de limpieza posteriores acabaron de despojarlas casi por completo de su decoración cromática. Esto es lo que le sucedió a la estatua de mármol que representa al emperador Augusto, cuyo original se encuentra en los Museos Vaticanos (derecha). El festival de divulgación histórica Tarraco Viva encargó a MV Arte y Restauración una réplica de la famosa escultura que el dictador Benito Mussolini regaló a la ciudad de Tarragona en el año 1934. El objetivo: investigar el oficio de policromador en la antigua Roma y proponer una nueva hipótesis sobre el aspecto original de la obra. «Partiendo de los análisis que los especialistas de los Museos Vaticanos habían realizado sobre el original, aplicamos los mismos procedimientos que se utilizaron hace 2.000 años», explica Zahonero. El resultado es espectacular. El emperador, vestido con su coraza y sus mejores galas (izquierda), parece mirarnos satisfecho en el año en que se conmemora el bicenario de su muerte.

FOTOS: ANÁLISIS DE LUCA SUPERIOR, DERECHA: PAVEL LÓPEZ MOINE, IZQUIERDA: TARRACO VIVA

Guia Repsol

10 motivos para no perderte el festival Tarraco Viva

Cualquier excusa es buena para visitar una de las ciudades con más historia de España. Tarragona impresiona siempre, pero más aún durante la celebración de Tarraco Viva, un festival que nos permite hacer un viaje al pasado de 2.000 años para conocer cómo se vivía en la ciudad cuando era una de las potencias clave del gran Imperio Romano.

Recreaciones históricas, vistas gratuitas, exposiciones, audiolíneas, conferencias y un millón de propuestas más los perciben, durante casi 15 días, descubrir y disfrutar el pasado tarracoense y, a la vez, comprender la importancia que la cultura romana tuvo en todo el Mediterráneo. En total, 150 actividades y 800 actos en los que participen cada año más de 200.000 personas. Sobran los motivos para no perderte este festival, entre todos ellos hemos elegido 10 irresistibles.

- Se celebra en Tarragona**
Y cualquier excusa es buena para visitar Tarragona, que cuenta con uno de los mejores playas urbanas de Catalunya, con aguas cristalinas de arena fina y dorada. Si nos alejamos del paseo marítimo, también encontramos pequeñas calas rodeadas de bosques de pinos que son un auténtico lujo. Su red de caminos rurales, el barrio de pescadores del Ferradás, donde cada tarde se vende el género recién pescado, y su red de comercio y restauración volcada de lleno en el turismo, son unas de las grandes atracciones de la ciudad.
- Una pequeña Roma**
Tarragona es el lugar más romano del mundo fuera de Roma y pasar por sus calles nos permite sumergirnos en una civilización milenaria. El buen estado de conservación de parte de sus monumentos, sumado a la gran oferta de museos, exposiciones y visitas guiadas de la ciudad hace que acercarse a este lugar histórico sea cosa de niños. Aunque el verano nos esperemos en buscar lugares sorprendentes fuera de nuestras fronteras, ciudades como Tarragona demuestran la fuerza del patrimonio que aquí se conserva.
- Bimilenario del emperador Augusto**
En la XVII edición del festival se celebran las actividades que se iniciaron en 2014 para conmemorar el **bimilenario de la muerte de Augusto**, el primer emperador romano. Su figura es clave ya que su mandato fue el único momento de la historia del Mediterráneo en que todas sus fronteras estaban unidas y en paz, una pequeña semilla del concepto actual de una Europa unida. Conocer esta parte de nuestro pasado invita sin duda a reflexionar sobre las relaciones internacionales actuales, todo ello de una forma amena y divertida.
- Programa de visitas comentadas y conferencias**
Siempre es un placer visitar el patrimonio de Tarragona pero durante los días del festival, esto tiene un mayor aliciente: muchos de los monumentos y lugares con historia ofrecen visitas guiadas además de un amplio programa de charlas, conferencias y audiolíneas. Sin duda es el mejor momento del año para conocer en profundidad la ciudad. Las cifras de esta edición impresionan: **44 conferencias, 17 conferencias audiovisuales, 3 exposiciones y 7 visitas comentadas**, entre otras muchas propuestas.
- Impresionantes recreaciones históricas**
Una de las propuestas más interesantes de la programación de Tarraco Viva son sus recreaciones históricas, el elemento que convierte esta cita en algo más que un festival. Los escenarios reales, la puesta en escena, el vestuario y la profesionalidad de los actores, permiten una singular **reconstrucción del mundo romano** que deja boquiabiertos a los espectadores. La más habitual son: recreaciones de la actividad militar, civil y política de la antigua Roma. Precisamente este año el certamen conmemora los 15 años de la primera actividad del grupo de recreación histórica **Proyecto Phoenix**.
- Plan ideal para familias**
Pocas veces los niños estarán tan dispuestos a **aprender historia** como en este festival. Además de las recreaciones y dramatizaciones que nos enganchan como la mejor de las películas, el certamen está repleto de actividades pensadas especialmente para los más pequeños. Entre otras muchas cosas podrán, **desde hacer de gladiadores hasta diseñar como un ingeniero**, pasando por aprender a construir un mástil, conocer la escritura romana o dibujar con un espectáculo de liberos romanos.
- La artesanía del imperio**
Tarraco Viva cuenta con una de las **muestras de artesanía romana** más interesantes que se pueden ver fuera de un museo. Se trata de Anifex, que se instala en los Jardines del Campo de Marte. Aquí no solo podemos ver réplicas arqueológicas de originales encontrados en excavaciones sino también demostraciones en directo de cómo los artesanos trabajaban los materiales como el estuque en plomo (Imperio Romano). Si nos pica el gamallo, podemos incluso probar nuestra destreza con la artesanía en alguno de los talleres que se organizan.
- ¿A qué sabe la antigua Tarraco?**
En este festival no solo vemos y sentimos la cultura romana sino que también la saboreamos, y es que la programación incluye varias **propuestas gastronómicas de lo más succulentas**, como catas de aceites y vinos o talleres donde aprender a cocinar **platos típicos de la cultura romana**. Por si esto fuera poco, también contamos con la oferta culinaria de Tarragona, experta en cocina marinera, con restaurantes de gran calidad como **Casa Bosch, Dos Sols Regal**, donde se puede comer un excelente pescado recién traído de la bahía. Otra apuesta segura es la cocina de autor del restaurante **Aq**.
- Todo (o casi) por la cara**
La programación de actividades del festival nos ofrece entretenimiento y aprendizaje por un módico precio. Muchas de las exposiciones, charlas y audiolíneas así como algunas de los talleres son **gratuitas**. Otras gran parte de las propuestas, como las recreaciones escénicas, las visitas comentadas y los talleres participativos tienen un **precio de entre 2 y 8 euros**. Solo en el caso de las degustaciones el precio es algo más elevado pero en ningún caso supera los 20 euros.
- Una ciudad volada**
Aunque son el Ayuntamiento y las asociaciones culturales las encargadas de organizar el certamen, lo cierto es que toda la ciudad se contagia del ambiente festivo que Tarraco Viva desprende. Cada plaza, cada calle, cada rincón del centro de la ciudad desprende la emoción de descubrir y profundizar en los más de 2.000 años de historia de la ciudad. Y es que los tarracoenses son los primeros que quieren preservar y sacar pecho de tener una ciudad **Patrimonio de la Humanidad**. Su entusiasmo se transmite y se disfruta.

Para más información: www.tarracoviva.com
Imágenes de cobertura: Rafael López-Monzed / Cellidá por: Turismo de Tarragona.

Turismo	Gastronomía	Alojamiento	Planifica tu viaje	Mundo Guía Repsol
Destinos	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo
Reservas	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo
Itinerarios	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo
Mapa	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo
Temas	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo
Mapa	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo
Temas	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo	Tu ruta por el Mediterráneo

EL PERIÓDICO

¿I de Tàrraco, què?

Barcelona té torticoli. Una torticoli de cavall que li provoca dolors aguts si gira el coll cap a ponent o cap al sud, a la Catalunya que s'estén més enllà de la frontera del Llobregat. Per això no sorprèn gens, a aquestes alçades de la història, el déficit d'atenció informativa per Tarragona i l'Ebre, compensat, això sí, per la transformació de Girona, que ha passat de tres vegades immortals a celestial. Si el festival Deltebre dansa tingúes lloc als aiguamolls de l'Empordà, prodigar contorsions dins el fang untuós terapèutic dels arrossars fóra, segons els mitjans barcelonins, l'enveja dels extraterrestres. Els mirífics extraterrestres que, com saben bé els que aspiren a convertir Barcelona, ja de manera definitiva, en província cultural de Madrid, són els més cosmopolites de l'univers. Però el sud, ni que sigui el nostre, ai uix.

Barcelona té torticoli si torça el coll més enllà del Llobregat

Constatem de passada, tot i deixar la demostració per quan arribin ocasions flagrant, que no en falten, l'altra característica equina del poc imparcial i molt acomodati cap-i-casal dels catalans: el salt sistemàtic per damunt de l'àrea metropolitana en tot el que no fa referència a la política. Per damunt, i de baix cap al nord, és clar.

Com que els lectors d'aquest diari són els més ben informats sobre el festival Tàrraco Viva, en saben del contrast: només hem menjat oloroses flors giromines per esmorzar, dinar, berenar i sopar. És una bona iniciativa, un motiu més per admirar i aplaudir Girona i ho he fet sense reserves. El problema és el contrast. Ha anat corrent, més enllà dels mínims cercles d'aspirants a treure's el pa de l'ull, que Tàrraco Viva és fascinant, instructiu i formatiu. Però la major part el públic potencial no en sap res.

A veure, també, si després de les municipals, el consistori de Tarragona fa un gir i adopta la projecció del seu passat com a signe permanent d'identitat. L'adopta, el projecta, i Barcelona deixa de fer l'orni. ■

er a
ant»

ino i Francesco Bi-
elle.

s, i ells tenen un es-
rn que volia imprica-
ions. Però l'im-
malgrat comptar
mpositors, el resul-
t, que no hi hagués
o i que pogués ex-
vics d'ells. Crec que
entre tots han acon-
homogeneitzar el
l el que pretenia ex-

tat als nous temps

mençar tot era tan
nt s'i'lusionava a
a tenir-lo de mane-
s un objecte preat.
lla experiència tan
ut. Tot es té a l'abast
a que perdi part del

ira per aquí?

ut molt important
nvolupament com
s, em va permetre
at llatinoamericà.
t i tancades dates. E
l presentaré no es
res o sales petites,
, en tots els països
ra. Però estem tre-
nt per actuar aquí

FESTIVAL ROMANO

Tarragona se convierte de nuevo en Tarraco

Actividades y recreaciones históricas transforman la ciudad del 4 al 17 de mayo

Xavi Datzira | MONOGRÁFICOS

Tarraco fue en la época romana la capital imperial del norte de Hispania, lo que la convirtió en una ciudad de gran esplendor e importancia, algo que se puede comprobar con solo pisar algunos de los espacios y monumentos que conforman el conjunto arqueológico romano, como el anfiteatro, el circo, el foro o el acueducto de las Ferreres. Pero por si fuera poco ese legado permanente, durante unos cuantos días al año Tarragona se vuelve a convertir en la antigua capital romana de la mano del festival Tarraco Viva (www.tarracoviva.com), que programa todo tipo de actividades, recreaciones históricas y talleres para dar un salto atrás de más de 20 siglos. La cita, que tendrá lugar del 4 al 17 de mayo, se centra este año especialmente en la figura del emperador Augusto, para clausurar de esta forma la conmemoración del 2.000 aniversario de su muerte.

El festival se fundó en 1999 con un triple objetivo: divulgar la historia antigua, sensibilizar a la población tarraconense y a los visitantes sobre la conservación del legado y apoyar la candidatura de Tarraco como Patrimonio Mundial de la Unesco. Una vez conseguidas estas tres metas —especialmente la última, lograda en el año 2000—, Tarraco Viva ha continuado celebrándose año tras año gracias a la gran acogida del público y a los beneficios que genera para Tarragona el poder contar con una propuesta de turismo cultural de estas características. En el 2013 logró más de 106.000 espectadores, una cifra que creció hasta los más de 123.000 espectadores del 2014, atraídos por 803 actos, 164 actividades y 31 espacios en los que Tarragona volvió a ser Tarraco.

DIVERSOS ESPACIOS. En esta edición, la 17ª, el recinto ferial del Palau de Congressos de Tarragona se convierte en un centro cultural dedicado a Augusto y su época, con múltiples actividades. La reproducción a escala del Ara Pacis y de la escultura de Augusto de Prima Porta formarán parte, junto a otras reproducciones, de la exposición *Augusto, una civilización mediterránea* que, en formato de visitas comentadas, acercarán al visitante a la época del primer emperador. Por otro lado, el último

fin de semana —del 15 al 17 de mayo—, el Campo de Marte se convierte en el espacio de las ferias y encuentros: Roma en los Museos del Mundo (Museos y Yacimientos romanos), Fórum Tarraco (empresas de divulgación del patrimonio), Nundinae (feria de programadores) y Artifex (réplicas artesanas de piezas arqueológicas).

Como es habitual, se han programado actividades en la mayor parte de los espacios que forman parte del Patrimonio Mundial: el anfiteatro, el foro provincial-pretorio romano, las murallas y el circo. También se celebran actividades en Constanti (en la villa romana de Centelles, Patrimonio Mundial), en Altafulla (villa romana de Els Munts, también Patrimonio Mundial) y en Cambrils (en la villa romana de La Llosa). Y en la pasada edición se incorporó el Priorat, vinculado al vino en el mundo clásico.

LA VIDA EN ROMA. El amplio programa de actividades previsto para esta edición se divide en distintas temáticas, como son la política, militar, cultural, religiosa y aquella que tiene a ver con la vida cotidiana. En el primer caso, se han programado un gran número de actividades como la visita comentada *El mundo de Augusto. Una civilización mediterránea*, que permite adentrarse en la época y en la época del que fuera el primer emperador romano. También se analizarán mediante una recreación histórica las reparticiones de grano y alimentos a la plebe como reflejo de la fórmula *Panem et circensis* (pan y circo) o se llevará a cabo una visita comentada para hacerse una idea de las principales características de la antigua Tarraco: fortificaciones, conducciones de agua, calles, edificios y plazas.

En el terreno militar sobresalen las recreaciones históricas sobre las legiones romanas que se llevarán a cabo en el Campo de Marte. Por ejemplo, los miembros del Proyecto Phoenix se convertirán en la Legio VII Gemina para reflejar el paso de la República al Imperio que fue, en gran parte, provocada por los cambios en el ejército romano, con una progresiva profesionalización de los legionarios y la dependencia respecto a sus generales. Por su parte, la asociación Si Vis Pacem, Para Ludum propondrá diversos juegos de mesa ambientados en la Antigüedad y el mundo romano para que la gente

De vuelta al imperio. Diversas recreaciones históricas celebradas durante la pasada edición de Tarraco Viva.

FOTOS: MANEL R. GRANELL

2.000 AÑOS DE SU MUERTE

El legado de Augusto

➤ Augusto (cuyo nombre real era Cayo Octavio Turino) fue quien otorgó a Tarraco la capitalidad de la provincia Hispania Tarraconensis, así que fue sin duda por eso que una representación de tarraconenses pidió al emperador Tiberio en el siglo I autorización para levantar un templo de culto a su antecesor, que había muerto un año antes. El templo de Tarragona, cuya existencia se conoce a través de los relieves de unas monedas romanas, podría haber sido el primero que se le dedicó a Augusto fuera de Roma.

En el 2014 comenzó un ciclo, que ahora se cierra, para conmemorar los 2.000 años de la muerte del que fue el primer emperador tras el fin de la República, al heredar a los 18 años el legado político de su tío abuelo materno, Julio César. Augusto fundó más de 200 nuevas ciudades, extendió más de 100.000 kilómetros de carreteras y construyó un sistema político que duró varios siglos, consolidando las fronteras del Imperio romano y reformando gran parte de los mecanismos de Estado de la antigua República. Todo ello mientras sobrevivía a naufragios, batallas terrestres y navales, intentos de asesinato, enfermedades y desgracias familiares.

Su mandato, además, coincidió con la época de oro de la cultura, la literatura y el arte romanos. El festival Tarraco Viva dedica en esta edición buena parte de su programación a hacer un balance sobre la obra y época en la que vivió Augusto y su influencia en la historia universal, especialmente en la civilización occidental.

pueda demostrar sus dotes estratégicas y aprender Historia.

La cultura también era un ámbito en el que Tarraco destacaba, por lo que diversas actividades se centran en colectivos como los actores de la compañía teatral de Mecenias, los gladiadores (ofreciendo una visión algo diferente a lo que ha querido mostrar el cine), los pintores paisajistas, los poetas, los expertos en mosaicos o los lapicidas, que dominaban el arte de grabar sobre la piedra. En cuando a cuestiones religiosas, los interesados podrán profundizar en el conocimiento de figuras como la de Dionisos, el dios del vino, o del propio Augusto, ascendido a divinidad.

Finalmente, el festival Tarraco Viva intentará mostrar cómo vivía el pueblo en la época romana, cuando la ciudad era ruidosa, llena de santidad y peligrosa, pero también estaba llena de actividades comerciales, políticas, religiosas y vida. Para acercar a los visitantes todavía más a la realidad de la época, se han programado degustaciones de alimentos fundamentales como el aceite (que también se usaba para la iluminación), el vino e incluso se podrán probar auténticos platos romanos. ★

Magí Seritjol, director del festival Tarraco Viva

VÍCTOR M. AMELA IMA SANÇHÈS ILLIUS AMIGUET

Tinc 57 anys. Vaig néixer i visc a Tarragona. Sóc gestor cultural. Estic casat i tinc dos fills, en Magí (23) i l'Adrià (21). Sóc socialdemòcrata, com l'emperador August! Creences religioses? No em defineixo. Fins diumenge vinent pots veure 300 activitats a Tarraco Viva

“August va rebre a Tàrraco ambaixadors de l'Índia”

VICENÇ LLURBA

Què és aquest monument?
L'Ara Pacis d'August! Altar de la Pau: reproducció de l'erigit a Roma fa 2.000 anys.
Què té de singular?
És una enciclopèdia de l'antiguitat! Conté matemàtica, filosofia, poesia, religió... I és un miting polític.

Per què?
Dedicat a la pau que l'emperador August va consolidar per a Roma després de pacificar Hispània i la Gàl·lia, l'any 13 a.C., era un altar que els senadors van decidir erigir al Senat. Però August es va fer el modest...

Com?
Va argüir que no mereixia aquest honor, que n'hi havia prou amb fer-lo al carrer... De modest, gens! Erigit a Via Flaminia, tots els que arribaven a Roma el veien!

A més glòria d'August: que llest!
August és el polític més influent d'Occident. Va fundar la civilització de més èxit de la història!

Tant?
La Unió Europea només té 57 anys (i a veure el que dura), mentre que l'imperi fundat per August va durar 300 anys...

Com ho va fer?

Va entendre que un imperi no dura sense l'aquiescència dels governats. Va fomentar austeritat en l'àmbit privat i munificència en el públic: va fixar els millors urbanistes, arquitectes, escultors, pintors... per alçar esplèndids temples, teatres, fòrums, cirques, aqüeductes, calçades...

I què deien els conquerits?
Veien els avantatges, la prosperitat, i competien per veure qui era més romà! Per què calia guerrear? Per això la *Pax Augusta*. Va protegir el comerç, la producció d'aliments, els preus, i va deixar que tots els pobles mantinguessin els seus déus, creences, costums...

A canvi de què?
De no empujar armes contra Roma i pagar els impostos. Així August va fundar la socialdemocràcia. I va imperar durant 40 anys, fins que va morir a l'edat avançada de 77 anys.

Com era aquest home?
Molt intel·ligent, treballador, tenaç, sensible i implacable. Estimava la seva única filla, Júlia, i la va desterrar per qüestions de poder.

Sensible?
Va acollir, mitjançant Mecenes, els millors artistes i poetes, com Virgili, Horaci...

Què el va portar a vostè fins a August?
Sóc de Tarragona! Aquí va viure August gai-

'Bacchanalia'

Admiro Magí Seritjol, l'home que ha fet del festival Tarraco Viva un esdeveniment excepcional, la millor universitat imaginable sobre la Roma clàssica: amb més de 400 activitats en dues setmanes, rep 123.000 visitants que assisteixen a xerrades impartides pels més savis, a representacions fidels de lluites de gladiadors, a recreacions històriques rigoroses, al mercat ambulant d'artesanía romana al costat de les muralles del Camp de Mart... Sense banalitats, tot ciència ben fundada. Aquest viatge del ministeri del temps dura fins diumenge vinent: no me'l penso perdre! Que tinc cita en una *bacchanalia*, religió de dones... A Tàrraco, a Tàrraco!

rebé tres anys, cap al 25 a.C. Sóc del barri de pescadors, del Serrallo...

I això què hi té a veure?

Quan era un nen veia els vaixells com anaven i venien i somiava que un dia viatjaria en un d'aquests vaixells per tota la Mediterrània... Es deien *Alexandrós, Argòlida*... I jo corria a la biblioteca a buscar-ne el significat.

I què va descobrir?

Que no hi ha millor viatge que el que es fa per la història! I em vaig fer historiador. Encara que després vaig treballar anys al teatre...

Com se li va ocórrer Tarraco Viva?

Vaig fusionar les dues passions, la història i el teatre, per portar el coneixement a la gent. Fa 17 anys, i avui vénen a Tarragona els millors arqueòlegs i historiadors!

Deu estar content...

Vaig esclatar de felicitat l'altre dia, en sentir dues dones senzilles del meu barri que discutien si era millor Juli Cèsar o Pompeu! A quina altra ciutat passa això?

Què va venir a fer August a Tàrraco?

Tenia una salut fràgil i els metges li van recomanar el nostre clima, i aquí es va guarir d'unes febres. Tenia una mala salut de ferro.

Tàrraco seria capital del món...

Aquí August va impartir justícia al fòrum, va reorganitzar les províncies de l'imperi i va rebre delegacions vingudes des de l'Índia...

Sabem on residia?

En alguna vil·la propera, com els Munts.

Quins tarragonins coneixem?

Un dels primers senadors d'origen no romà va ser l'hispanò Baetius Gallus, de Tàrraco. I la columna de Trajà esmenta Licinius Sura, terratinent propietari del terreny on es va alçar l'arc de Berà.

Ponç Pilat era de Tàrraco?

No, això és pura llegenda.

Diuen que sota la catedral hi va haver el temple d'August...

Les últimes indagacions ho indicarien...

Quin racó de Tàrraco és el seu favorit?

Vés al carrer de la Nau, mira la torre del Pretori: veuràs un carreró medieval, un vestigi romà i, al fons, el mar Mediterrani... Entendràs per què van triar aquest lloc!

Què m'aconseïa de Tarraco Viva?

Les parades del Camp de Mart, al costat de les muralles, l'amfiteatre dels gladiadors, els legionaris i ara aquest *Ara Pacis* i l'exposició d'August al recinte firal.

Per què ens fascina la Roma clàssica?

Parlem un llatí evolucionat, vivim al carrer com ells i segons les seves lleis, bevem vi... ens reconeixem els seus descendents! I pares dels Estats Units com Thomas Jefferson llegien l'Eneida, obra encarregada a Virgili per August...

Alguna similitud més?

Picaven tapes calentes al carrer. I també tenien el seu Facebook i Twitter: els gratis! Com aquest a Tàrraco: "Martinus, cunillin-gus per 4 asos".

VÍCTOR M. AMELA

SIL2015

BARCELONA

Números 1 en Logística

Invitació Professional

Saló Internacional de la Logística i de la Manutenció

13è Forum Mediterrani de Logística i Transport
4a Cimera Llatinoamericana de Logística i Transport

Del 9 a l'11 Juny de 2015
Recinte de Montjuïc - Plaça d'Espanya, Fira Barcelona
Barcelona
www.silbcn.com

Registra't ara:

[#SILBARCELONA](#)
[@SILBARCELONA](#)

www.silbcn.com

ORGANITZAT PER:

PATROCINADORS SIL2015:

Més de 800 persones visiten els gladiadors i legionaris d'Altafulla

Redactat per Tarragona21 | 09/05/2015

Me gusta

Els actors d'Altafulla durant la jornada de Tarraco Viva. Foto: Cedida

Altafulla ha celebrat aquest diumenge 10 de maig les activitats de Tarraco Viva que han aplegat a més de 800 persones i que aquest any ha concentrat en un sol dia. La jornada ha començat a les 17h i s'ha realitzat la tradicional mostra de gladiadors, on els actors han mostrat la vestimenta, les eines que duïen i han fet una representació de l'exercici físic sense fer cap mostra de violència. També s'ha recreat la cultura a la deessa de la maternitat i fertilitat, Isis, explicant la tradició històrica d'aquesta i fent una obertura al mar amb un petit vaixell i pètals de flor. Aquest any com a novetat han actuat els legionaris que també han explicat els seus orígens i la seva tradició.

Segons l'organització s'estima que han participat uns 80 actors del municipi que s'han implicat activament en la representació de la història que va més enllà del simple teatre.

La recreació és absoluta, ja que s'empra vestimenta i estris acuradament triats i dissenyats, així mateix l'acte garanteix la divulgació de la cultura romana, que forma part del nostre patrimoni històric.

Moltes de les entitats d'Altafulla han participat en l'organització i en el desenvolupament de les tasques, entre les que destaca, l'Ateneu de dones i el Grup de Teatre.

MAGÍ SERITJOL

"August, Mecenes i Agripa van ser els Zuckerberg, Gates i Jobs de l'antiguitat"

A les portes de la dissetena edició del Tarraco Viva, parlem amb el seu director per analitzar la trajectòria d'un dels festivals de divulgació històrica més prestigiosos.

El patrimoni romà de Tarragona és present en molts indrets de la ciutat: té diverses seus on s'expliquen amb tota els seus usos. En són exemples el Museu d'Història o l'edifici de l'Antiga Audiència, on es pot veure una monumental maqina que mostra la ciutat en el segle II. Des de fa disset anys, a més, quan arriba el mes de maig, un festival de reconstrucció històrica fa ben visible tot aquest llegat.

Què trobareu a l'edició d'aquest any del Tarraco Viva?

L'edició d'aquest 2015 servirà de cloenda dels actes de commemoració del bicenniari de la mort d'August, amb una reflexió sobre el seu llegat. Tarragona és una de les ciutats que més ha recordat l'efemèride: s'apofoneja la inicial d'aquest darrer any per fer la reflexió final. Com cada any tindrem espais dedicats al món romà en general, ja pensem en els Jocs del Mediterrani, que se celebraran el pròxim 2017.

Va ser l'expansió de Roma per la costa de la Mediterrània el que els va portar a fundar Tarraco.

Pretenem fer una gran reflexió sobre aquest mar, que els romans anomenaven *Mare Nostrum*, tot i que jo hi afegiria *apertura*, ja que

totes les cultures que formaven part del món romà escaven més vives que mai.

D'atems més brillants, després de la de Píndar, segurament va ser la d'Adrà, en el segle II. L'emperador va fer grans inversions en infraestructures i va monumentalitzar la ciutat. També Pèrgam, Milet i Alexandria van rebre grans donacions per ampliar els fons de les seves biblioteques.

Els romans sentien fasciació per la cultura hel·lènica...

No només això, la universalitzen, s'encarreguen de fer-la arribar arreu. En general, Roma va ser molt tolerant amb la resta de pobles i cultures. En el segle III encara trobem textos en llatí, per tant sabem que la seva cultura no va desaparèixer. Només hi havia dues coses que Roma no tolerava que hi haguessin revistes armades i que no es paguessin els impostos.

A partir d'aquí, la religió, els rituals, l'idioma o la cultura no representaven cap problema per a ells. Políticament, Roma era un món tarcat, però culturalment, econòmicament i socialment era molt més divers del que ens pensem.

**L'ANÈCDOTA
Secrets
a les pedres**

Mentre recorrem el temple pleic paratada del Forum romà, el seu fill Juli de Tarragona, sempre ens explica que al segle II hi va ser construïda la seva estatueta de bronze dels col·lectors més importants de la ciutat que li pagava l'impòsit de l'arbitratge. És tracta d'un dels professionals de les antigues ciutats, romanitzats en època medieval.

El tret comú de l'anomenada **cultura mediterrània** és la seva diversitat.

Jo crec que la cultura mediterrània no existeix.

Hi ha cultures mediterrànies diverses, i d'entre elles ha sorgit la civilització amb més èxit de la història, la grecoromana. Encara ara seguim fascinant i ens hi seguim apropant, no només a Occident. Un dels seus trets característics és que va establir el gran model de civilització urbana.

Quin paper hi tenen l'emperador August i els seus col·laboradors?

August es troba una Roma de totxos i la convertí en una ciutat de marbre. L'emperador posa l'art i l'arquitectura al servei del poder polític, perquè entén que amb la força

EN SET DATES

- 1957** Neix a Tarragona.
- 1976** Comença la carrera d'història.
- 1983** Després d'un període dedicat a les arts escèniques, comença la seva carrera com a gestor cultural.
- 1989** Treballa al Departament de Cultura de Tarragona.
- 1997** Dirigeix la campanya de comunicació per impulsar la candidatura de Tarragona com a Patrimoni mundial de la UNESCO.
- 1999** Se celebra el primer Tarraco Viva, sota la seva direcció.
- 2000** Tarragona és declarada patrimoni mundial i el Tarraco Viva es consolida com a festival anual.

no n'hi ha prou per governar. August genera una ideologia de poder basant-se en l'art, la literatura i la religió: entén que la construcció simbòlica és important per controlar la societat, i això és d'una modernitat absoluta. Pensa que quan August agafa el poder, tant ell com els seus col·laboradors són uns adolescents.

August, Mecenes i Agripa són els Zuckerberg, Gates i Jobs de l'antiguitat, que creen un nou sistema polític que durarà tres-cents anys.

Una de les peces que millor mostra aquesta construcció simbòlica és l'Àrea Pacis.

Els visitants que s'apropen aquest any al Tarraco Viva podran veure la reproducció en escala 1:1 d'August *altus de la pau*, tota una enciclopèdia que parla de gairebé tot: literatura, art, política, religió i fins i tot matemàtiques. S'hi pot veure representada la

"L'objectiu del Tarraco Viva és fomentar la reflexió, que la història sigui útil a la vida diària"

"August entén que la construcció simbòlica és essencial per governar la societat"

teoria de les fractals en motus vegetals, milers d'anys abans que s'és fes la formulació teòrica. També tornarem a mostrar la reproducció en color de l'esclatada d'August de Prima Porta.

Els més puristes no entenen que s'hagin de fer reproduccions.

Sí: un romà veïés les restes d'una columna del Forum, es posaria a plorar. El patrimoni antic que veiem ha estat modificat pel pas del temps, no és com es va concebre originalment. Per això som partidaris d'ensempar-la, però de complementar-la amb reproduccions que serveixin a finalitats divulgatives. En ciències naturals es fan reproduccions de dinosaures, no només se n'ensenyen els esquelets.

Un dels grans atractius del Tarraco Viva són també els grups de recreació històrica.

Treballem amb els millors d'Europa, que detaquem pel seu rigor i precisió. Els grups que reconstrueixen l'ús de gladiadors, per exemple, investiguen el seu estil de vida, les armes que usaven, etc., i no es queden amb els tòpics. L'experiència ha fet que a Tarragona s'apareguin grups de recreació històrica molt bons. Actualment són la ciutat d'Europa que més en té.

Us heu marcat com a objectiu superar el nombre de visitants aquest any?

En l'última edició vam comptar 123.000 espectadors en 830 actes repartits en 42 espais de la ciutat. Però l'objectiu que ens plantejarem és que el Tarraco Viva accioni la història als ciutadans. Busquem que el passat sigui una eina per reflexionar sobre la vida d'ara i que la curiositat els porti a visitar museus, etc. F.

Consulteu el programa a: WWW.SAPIENS.CAT

Enllaços de notícies durant el festival:

Diari ABC: [10 motius para no perderte el Festival Tarraco Viva](#)

Diari de Tarragona: [La sede permanente de Tarraco Viva se situará en el recinto ferial](#)

Diari de Tarragona: [Videntes entre humo de coches y megafonía infernal](#)

TAC 12: [Primeres activitats de Tarraco Viva que manté les jornades gastronòmiques](#)

Priorat Turisme: [Bacchanalia, els misteris de Dyonisios - Tarraco Viva al Priorat](#)

Blog Tarragona Experience, de Tarragona Turisme: [Magí Seritjol, gestor cultural, director del Festival Tarraco Viva: "La cultura és tan necessària com el plat a taula"](#)

Descobrir Catalunya: [Tarraco Viva, les rotondes i el salami](#)

Descobrir Catalunya: [XVII Tarraco Viva](#)

trenes.com: [Disfruta del festival Tarraco Viva viajando en AVE](#)

La Vanguardia: [Tarraco Viva torna a la normalitat amb 400 actes en una trentena d'espais emblemàtics de la ciutat](#)

Diari de Tarragona: [Tarraco Viva: El emperador del progreso](#)

Tarragona 21: [Tàrraco a Taula proposa enguany menús i tapes a 13 restaurants de la ciutat](#)

Tarragona Diari: ['Tàrraco a taula' proposa enguany menús i tapes a tretze restaurants](#)

Ràdio Ciutat de Tarragona: [El Port de Tarragona presenta la seva salut de ferro, la campanya apunt i comença el Tàrraco a Taula](#)

Tarragona Ràdio: ['Tàrraco a Taula' retorna la cuina imperial durant deu dies](#)

livingit.cat: [When in Tarragona do as Romans do. Enjoy Tarraco Viva Festival](#)

Vuelos Ahora: [Tarraco Viva, el festival romano](#)

Blog <http://latunicadeneso.wordpress.com>

[La sede permanente de Tarraco Viva se situará en el recinto ferial de Tarragona](#)

Blog de patrimoni cultural català: [Tarraco Viva i Magna Celebratio. La difusió honesta del patrimoni romà 4 maig 2015:18:31 <https://twitter.com/visitcatalonia/status/595264377520988160>](#)

Explay.es: [Els imperdibles de Tarraco Viva](#)

Ràdio Ciutat de Tarragona

[La capçalera del Circ presenta les seves millores i Tarraco Viva les seves visites teatreilitzades](#)

Revista Cambrils.cat: [La recreació de la vida quotidiana a l'època de l'emperador August serà l'acte central del Festival Tarraco Viva](#)

Tarragona Ràdio: [Els més petits coneixen els jocs dels romans amb Tarraco Viva](#)

Per fer RT: <https://twitter.com/patrimonigencat/status/59620786984380006>

Article a *Demà sortim*, blog de recomanacions culturals: [Festival Tarraco Viva](#)

Diari de Tarragona [Tarraco Viva dejará en la ciudad más de seis millones de euros](#)

Tarragona Ràdio [Els més petits coneixen els jocs dels romans amb Tarraco Viva](#)

Tarragona 21: [Més de 800 persones visiten els gladiadors i els legionaris d'Altafulla](#)

El Punt Avui: [Desmitificant la vida a la legió](#)

Diari de Tarragona: [Una enciclopedia del saber](#)

Diari de Tarragona: [Tarraco Viva dejará en la ciudad más de seis millones de euros](#)

Tarragona Diari: [Tarraco Viva. Jornada de dissabte \(galeria de fotos\)](#)

Tarragona Diari: [Famílies i estudiants gaudeixen del primer cap de setmana de Tarraco Viva](#)

Blog CarajilluTarraco: [Carajillu de cafès a Tarraco Viva 2015](#)

Tarragona 21: [Més de 800 persones visiten els gladiadors i els legionaris d'Altafulla](#)

El Punt Avui: [Desmitificant la vida a la legió](#)

Diari de Tarragona: [Una enciclopedia del saber](#)

Diari de Tarragona: [Tarraco Viva dejará en la ciudad más de seis millones de euros](#)

Tarragona Diari: [Tarraco Viva. Jornada de dissabte \(galeria de fotos\)](#)

Tarragona Diari: [Famílies i estudiants gaudeixen del primer cap de setmana de Tarraco Viva](#)

Blog CarajilluTarraco: [Carajillu de cafès a Tarraco Viva 2015 da inicio con actividades muy especiales](#)

[Èxit de públic en el primer cap de setmana de Tarraco Viva](#)

La Vanguardia: [Famílies i estudiants omplen les activitats del primer cap de setmana de la Tarraco Viva](#)

Diari de Tarragona: [¿Cómo vivían los bomberos romanos?](#)

Diari de Tarragona: [Éxito y buena acogida de público en el ecuador del Tarraco Viva](#)

Complex La Boella: [Entrem a l'univers romà amb Tarraco Viva](#)

[Entramos en el mundo romano con Tarraco Viva](#)

Més Tarragona: [Convertir-se en gladiador és possible gràcies als tallers de Tarraco Viva](#)

La Ciutat de Tarragona: [Èxit de participació en el primer cap de setmana de Tarraco Viva](#)

El Periódico: [¿Y de Tarraco, qué?](#), article d'opinió de Xavier Bru de Sala

Guías Viajar: [La época romana, gran protagonista en el festival Tarraco Viva 2015 de Tarragona](#)

Viator Imperi: [La villa romana de Els Munts #Tarragona era la residencia de uno de los 2 duumviri de Tarraco](#)

Tarragona21: [Cicle de conferències de Tarraco Viva: "La ceràmica romana: Producció i comerç"](#)

Tarragona Ràdio: [VIII edició del cicle de documentals arqueològics en el marc de Tarraco Viva](#)

Tac 12 (vídeo): [Altafulla acull recreacions històriques de Tarraco Viva](#)

Youtube - Si vis pacem, para ludum: [Vídeo de "Si vis pacem, para ludum"](#)

Tarragona Ràdio: [La ceràmica romana pren protagonisme a Tarraco Viva](#)

La Vanguardia: [La Contra. Magí Seritjol](#)

T/Blog de Tarragona Cultura: [Cinc tastets de Tarraco Viva](#)

Fet a Tarragona (article d'Anna Plaza): [Fent reviure l'esperit de Dionís](#), nou projecte de Rafael López-Monné

Diari de Tarragona: ['Selfies' vestidos de romanos](#)

La Xarxa: [Aquest dissabte, edició especial del magazín '1món.cat' des de Tarragona i Amposta.](#)

Tarraco Viva i la Festa del Mercat a la Plaça seran les cites destacades del programa

Blog de Joan Molà: [Article al blog de Joan Molà](#) sobre Tarraco Viva. Proposta de sortides familiars

Web de Pausanias: [Colonia Iulia Urbs Triumphalis Tarraco: Viaje a la Tarragona romana](#)

La Vanguardia: [La Tarraco Viva supera la ressaca de la celebració del bimil·lenari d'August i incrementa la seva projecció](#)

Agència Catalana de Notícies (ACN) - vídeo: [La Tarraco Viva supera la ressaca de la celebració del bimil·lenari d'August i incrementa la seva projecció](#)

Més Tarragona: [Tarraco Viva tanca amb disparitat d'opinions però una gran participació](#)

Diari de Tarragona: [Tarraco Viva cierra una de sus mejores ediciones](#)

Tarragona 21: [Tarraco Viva consolida el model del festival que es vol per al 2017](#)

República Checa: [EL MILLOR TARRACO VIVA DE LA HISTÒRIA TANCA LES SEVES PORTES](#)

Tot Tarragona: [L'equip de govern fa una primera valoració molt positiva de Tarraco Viva](#)

Circdetarragona.com: [Tarraco Viva 2015 tanca portes amb xifres rècord, però el debat sobre el seu futur ha entrat en campanya](#)

El Punt Avui: [Tàrraco Viva d'èxit](#)

La Xarxa - Comunicació Local (vídeo): [El Tarraco Viva tanca portes](#)

1món.cat: [Entrevista a l'arqueòleg Joaquín Ruiz per parlar de Tarraco Viva // Entrevista al director de Tarraco Viva](#)

TV3 - Telenotícies Vespre (vídeo): [Tarraco Viva](#)

TAC 12 (vídeo): [L'amfiteatre retroba els gladiadors amb Tarraco Viva](#)

delCamp.cat: [Tarraco Viva tanca l'edició de 2015 amb un augment de públic i de participació](#)

la Xarxa (vídeo): [Tarraco Viva tanca portes](#)

la Vanguardia: [Tarraco Viva cierra edición logrando una mayor proyección internacional](#)

Tac 12 (vídeo): [Tarraco Viva desperta l'interès internacional](#)

Comunicació 21: [El pla d'acció per al patrimoni cultural busca incrementar visitants i autofinançament](#)
<http://tarragonain.blogspot.com.es/2015/05/cuando-tarragona-era-tarraco.html>

Sobre Tàrraco a Taula

Revista *Cuina*: <http://www.cuina.cat/ca/agenda/tarraco-a-taula-2015-159865.php>

Blog Amigas gastronómicas: Tarraco a Taula 2015

ACREDITACIONS MITJANS COMUNICACIÓ

Durant l'edició del festival del **2015 es van acreditar 156 professionals** de diversos mitjans de comunicació locals, nacionals i internacionals i professionals independents:

PREMSA	ABC La Vanguardia El Periódico Ara Diari de Tarragona	El Punt Tarragona 21 Diari Més Notícies TGN La Vila
REVISTES ESPECIALITZADES	National Geographic Clio Descobrir	Sàpiens Història y Vida Viajar

ACREDITACIONS 2016

Les acreditacions per als mitjans de comunicació i professionals de la present edició **l'han de sol·licitar als mitjans de comunicació, indicant les dades dels professionals que assistiran.**

Els professionals *freelance* realitzaran la inscripció de forma individual.

La tramitació de la acreditació s'ha de fer al formulari del web del festival www.tarracoviva.com, **del 25 d'abril al 10 de maig de 2016.**

Posem a disposició dels mitjans de comunicació, a més dels telèfons i contactes habituals, l'adreça de correu electrònic premsa@tarracoviva.com per atendre les seves consultes.

PATROCINADORS, COL-LABORADORS I ENTITATS

ORGANITZA

Ajuntament de Tarragona (Àrea de Festes, Patrimoni i Plans de Mobilitat)

PATROCINADORS

Diputació de Tarragona
Fundació Privada Mútua Catalana
Repsol
El Corte Inglés
Agrupació de càmpings de Tarragona ciutat
Obra Social – Fundació La Caixa
EMATSA

COL-LABORADORS

Tarragona Turisme
Palau Firal i de Congressos de Tarragona
Arquebisbat de Tarragona
Empresa Municipal de Transports (EMT)
Tamarit Park Resort
RENFE- Adif
Festival Internacional de Cine Arqueològic del Bidasoa (FICAB)
Museu de Oiasso (Irún)
Museu Egipci de Barcelona
Ajuntament d'Altafulla
Ajuntament de Constantí
Ajuntament de Cambrils
Ajuntament de Falset
Ajuntament de Vila-Rodona
Associació Priorat Enoturisme
Tarragona ràdio
Tac12
Rios-Hevia. Serveis Funeraris
Laura and Lola Atelier

ENTITATS QUE ORGANITZEN ACTIVITATS AL FESTIVAL

Museu d'Història de Tarragona (MHT)
Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (MNAT)
Museu del Port de Tarragona
Museu Bíblic Tarraconense
Museu d'Història de Cambrils
Camp d'Aprenentatge de Tarragona (Generalitat de Catalunya)
Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC)
Gremi de LlibreTERS de Tarragona
Associació de restaurants Tarraco a Taula
Parc Central
Associació de Professors de Llengües Clàssiques de Catalunya (APLEC)